

बकना

व्यवसायिक पत्रकारिता, थौंया आवश्यकता

LAHANA WEEKLY

वाःपौ

सा:गु भिंगु मरिचरिया
निंतिं लुमंका दिसँ ।

लक्ष्मण गमाल 'चिलंमि'
प्रोप्राइटर

લાખા છે

LAKHA CHHEN

सोहरखुटे, वडा नं. १६, याँ, फोन नं.: ८३६०७५८

पद्मरत्न विशेषाङ्क

पद्मरत्ननायिका जिगु स्वापू	
डा. विजयप्रकाश सैजु	- २
समानताया पक्षधर पद्मरत्न तुलाधर	
डा. पुष्परज राजकर्णिकार	- ३
पद्मरत्न व न्हूँदै यालि	
नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ	- ३
राष्ट्रपिता समानया ब्यक्तित्व पद्मरत्न तुलाधर	
नानीकाजी सापू	- ४
बहुदलीय स्वांमाःया बल्लाःगु सुका : पद्मरत्न	
नारद बज्राचार्य	- ५
पद्मदाइ व जि	
अनाररत्न बज्राचार्य	- ६
जिन्दगीइ नापलानाम्ह न्हापांम्ह मन्त्री	
पूर्णमा शाक्य	- ८
पद्मरत्नयात बिचाः हायूका	
राजा शाक्य	- ८
जि छम्ह एकलव्य पद्मदाइया	
पुष्कर माथेमा	- ९
शोक म्ये	
जनकवि दुर्गालाल श्रेष्ठ	- ९
सर्कासियां स्याःन्याःम्ह न्ह्यलुवाः पद्मरत्न	
लोककवि राजभाइ जकःमि	- ९
पद्म दाइया म्हास भीरुस पूर्वके	
डा. महेशमान श्रेष्ठ	- १०
पत्रकारिता ख्यः व पद्मरत्नया म्हास	
श्रीकृष्ण महर्जन	- १०

पद्भारत्न प्रतिष्ठान दय्केगु प्रस्ताव

આદિવાસી જનજાતિ, મધેસી, હરેક જાતિયા દુને પદ્મરત્ન તુલાધરયા જન્મ જુડમા : મલ્લ

लहना संवाददाता

पद्मरत्न विचाः हायूकाः ग्वसाः
खलःपाखे शुक्रवाः यैया बसन्तपुरय् छ्मू
ज्याइवः यासें मदुम्ह बहुआयामीक व्यक्तित्व
नेवाः न्ह्यलुवा, नेपाल सम्वत् आन्दोलनया
प्रणेता, मानवअधिकार आन्दोलन न्ह्यलुवा,
आदिवासी जनजाति नापनापं नेपाःया
समानताया आन्दोलनया न्ह्यलुवा पद्मरत्न
तुलाधरया फिस्वन्हुया पूण्यतिथि लाका
तःजिक विचाः हायूका ज्याइवः जुल ।

उगु ज्याझ्वलय् थःगु नुगः तयादिसें उपप्रधान नापं रक्षामन्त्री पोखरेल पद्मरत्न तुलाधर भाषा आन्दोलन, नेपाल सम्बत् आन्दोलन नापं नेपालय् जूगु दक्क राजनीतिक हत्यूपाः हय्गु आन्दोलनय् क्रियाशील न्हयलुवा खः धइगु विचाः तयादीगु खः । तुलाधरया नामय् प्रतिष्ठान स्वनेत जनस्तरं हे प्रतिष्ठान नीस्वनेमाःगु विचाः तयादिसे सरकारपाखें माःगु ग्वाहालि याय्गु निरति थःम्हं माःगु पलाः छीत तयार दुगु धयादिल । वय्कलं धयादिल, “निरंकुता पंचायती व्यवस्थाया इलय् उगु हे व्यवस्थाया विरोधय् जुगु आन्दोलन अप्रपत्तिइ भूमिका म्हितादीम्ह पद्मरत्न तुलाधर नेपाःमिया निरति नायक जक मखुसे “महानायक” हे

खः । गुगु इलय् पंचायती व्यवस्था विरुद्ध
नववाचकं मज्यूगु, राजनीतिक स्वतन्त्रया
ज्याखँ यायगु ला त्वःतादिसँ खँतक न ल्हाय्
मज्यूगु, दलतयुत प्रतिबन्ध तयातःगु इलय् उगु
हे व्यवस्थाया विरोधय् कुहां वयाः वय्कः
छम्ह थजाःम्ह महानायक जुयाः पिल् वल,
गुम्हेसित भीसँ गबलें न ल्वःमंके फइमखु ।”
मन्त्री पोखरेलं पदार्त्त तुलाधर भौतिक रुपं
आः भीगु न्थ्यःने मदुसां वय्कःया विचाः,
वय्कःया योगदान, वय्कलं हरेक ख्यलय्
म्हितादीगु भूमिका व वय्कःया सन्देशयात
सुरक्षित यानाः आः भीगु ब्वहलय् वःगु द

धयादिल । लिसें वयूकलं पद्मरत्न मदयूधुंकाः
नं वयूकः सु खः, ह्रु खः धइगु थप सीकेमाःगु
आवश्यक द धयादिल ।

अथे हे जनकवि दुर्गालाल श्रेष्ठ पद्मरत्न
सीगु मद्रु, सी नं मखु धयादिसें पद्मरत्न भी
नापं हे दु धयादिसें पद्मरत्न सीत वःमह मनु
मखुगु धयादिल । जनकवि श्रेष्ठ वय्कःया
विचाःयात म्वाकातयुत इनाप नं यानादिल ।

ज्याइवलय् सहकःमि दमननाथ
हुंगानां तुलाधरं शान्ति प्रक्रियाय् ज्वः मदुगु
योगदान यानादीगु खँ न्ह्यथनादीसें नेपाःया
राजनीतिक ह्युपाःया वाहक जुगु बिचाः

पंचादिल । वयकल पद्वारल तुलाधर मदयाः
 राष्ट्रयात हेतःधंगु क्षति जंगु धयादिसें तुलाधरं
 यानादीगु देयु, जनता, आदिवासी जनजाति,
 भाषा, साहित्यया क्षेत्रयु यानादीगु योगदान
 व मानवअधिकारया क्षेत्रयु म्हितादीगु
 भूमिकायात राष्ट्र गबले नं त्वःमंके मज्यू
 धयादिल ।

अथे हे नेवा: न्हयलुवा मल्ल के सुन्दरं
पद्मरत्न नेवा: समुदायलिसें नेपा:या दक्क
जनजातितयगु समान अधिकार स: तयादीम्ह
नेता ख: धयादिल । मल्लं आ: राई, लिम्बु,
मग:, गुरुङ, आदिवासी जनजाति, मधेसी,
हरेक जातिया दुने पद्मरत्न तुलाधरया जन्म
जुडमा: धयादिल ।

उगु विचाः मुँज्याय् आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय आन्दोलनया प्रवक्ता डा. ओम गुरुङ, आदिवासी जनजाति महासंघया न्वकू गोविन्द सत्याल, नागरिक न्थ्यलुवा श्याम श्रेष्ठ, मानवअधिकारवादी नेता लिसें राष्ट्रपतिया सल्लाहकार सुशील प्याकुरेल, नेपाल सम्वत् न्हूदैं राष्ट्रिय समारोह समिति ११३९या नायः सत्यभामा माथेमापिन्सं नं पद्यरत्नयात कयाः थःथःगु नुगःखँ च्वंकूसें विचाः हायकुग खः ।

ज्याइवल्य म्दुम्ह तुलाधर लुमंकाः छगू
मिनेट मौनधारण नं याःगु खः ।

‘नेपाल सम्बत्थात कुंकुलामय् तक थ्यंकेमा’

यै । नेपाल सम्वत्थात राष्ट्रिय मान्यता
बीमा: धका: माग यांना: नेवा:तय्सं या:गु
भिंतुना आन्दोलनया बलं थानि भिगुदै
न्ह्य: नेपाल सम्वत्था प्रबर्तक शंखधर
साख्वा:यात बाध्य जुया: राज्यं राष्ट्रिय
विभूत घोषणा या:गु ख:सा व हे राष्ट्रिय
विभूत घोषणा यासानिसं हे दैय्दसं शंखधर
दिससं नं हना वयाच्चांगु दु । थुगुसी हंगु थुगु
दिवस आ:तकया दकलय् त:धंगु शंखधर
दिवस जगु दु ।

नेपाल सम्वत्था प्रवर्तक शंखधर
साख्वाःयात सरकारं राष्ट्रिय विभूति घोषणा
याःगु लसताया दिं लुमकाः आइतवाः
कछलाथ्व दसमि (मंसीर २ गते) यँया
बसन्तपुरय सथय सभा यासँ य्वालि पिथना

शंखधर दिवस तःजिक न्यायकूगु खः ।
आइतवाः यँया बसन्तपुली सुरु जूगु भित्तुना
यालि न्ह्यः उपप्रधानमन्त्री व रक्षा मन्त्री
इश्वर पाखरेलं शंखधरया मूर्तिई स्वांमाः
क्वखायेकूसँ शुभारम्भ यानादीगु खः ।
यालि सुरु यानादिसँ वय्कलं नेपाल सम्बत्
छगू सीमित थासय् जक लिकुनाच्चंगु धासँ
आः थुकियात नेपाःयंक न्यका यंकेगु
तःधंगु हाथ्याः दुगु खँ धयादिल । वय्कलं
नेपाल सम्बत् देय्या सुदूर पश्चिमनिसँ देय्
या कुंकुलामय् तक थ्यंकेगु नितीं नेपाः
सरकारपाखें याय्माःगु ग्वाहालि याय्त तयार
दुगु खँ नं धयादिल । थ्व इवल्य नेपाल
सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता पद्मरत्न तुलाधर

ल्यं ७ पेजय्

Riha's Beauty Point & Training Center

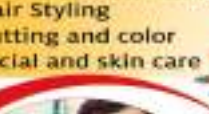
OUR SERVICES:

- Permanent Hair Straight
- Hair Styling
- Cutting and color
- Facial and skin care

Mani Maharjan
9841632946

*Training Course &
Cosmetic Items are also available*

**Gabahal, Lalitpur,
Ph.: 01-5005149**

आन्तर्यामिकाको आयोजनामिति उद्घाटन, राहल, संरक्षण तथा परामर्श सेवाका लागि

बाल हेल्पलाइन-नेपाल

मुक्त पनि बालकालिका

हेला, हिंसा, दुर्व्यवहार, परित्याग, झुठ वा चोरी शोषण जस्ता
हत्या, फेला धरे, दुर्वर्तता, ओसार-पसार, अपहरण, जोखिमका धरे वा कानुनी
तथा मनोसामाजिक सहयोग आवश्यक धरे **१०९८** मा सम्पर्क गर्नु ।

CWIN
सिफिन-नेपाल

महिले, बालबालिका तथा
समग्र नेपाल सरकार

नेपाल प्रहरीको पर्यवेक्षण

आज सम्पर्कको लागि: सिफिन-नेपाल पो.ब.नं. २१३८, रत्नबजार, काठमाडौं पो.ब.नं. २१३८/२०७२/२०७३

सिफिन नेपालकालिका सिफिन-नेपालद्वारा सञ्चालनमा आएको बाल हेल्पलाइन

काठमाडौं	विराटनगर	पिछवरा	तेन्डीडा	नेपालगञ्ज
०१-४२२५५००	०३१-५५५००००	०३१-५५२२५००	०३१-५५२२५००	०३१-५५२२५००

१०९८ (दश-नौ-आठ)

सम्पादकीय

शंखधर दिवस व
शंखधर साख्वा:

थुगुसी शंखधर दिवस तःजिक हनेगु ज्या जुल। आःतक हंगु मध्ये तःजिक ध्याच्वंगु थुगु ज्याइवः सायद थुगुसी न्हूदँ समारोह समितिपाखें न्हूदँ ने.सं. ११३९ हनेगु ज्या मजगुलिं हे थुगु ज्याइवःयात कयाः केन्द्रीत जगुलिं जक थुगु ज्या तःजिक हनेगु ज्या जगु खः धाःसां पाइमखु। नेपालभाषाया न्ह्यलुवा, राजनीतिज्ञ, नेपाल सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता, पत्रकारलिसें मानवाधिकारवादी पद्मरत्न तुलाधर मत्यवं मदुगुलिं थुगुसी न्हूदँया च्यालि स्थगित यानाः नेपाल सम्बत्या प्रवर्तक शंखधर साख्वाःया राष्ट्रिय विभूति घोषणा याःगु दिं कछलाथ्व दशमि कुन्हु तःजिक हनेगु धकाः प्रचार प्रसार यात। सायद नेपाल सम्बत्या प्रवर्तक साख्वाःयात विभूति घोषणा याय्धुंकाः थुकथं तःजिक हनेगु नितिं आह्वान याःगु नं थ्व हे न्हापाखुसी जुइमाः। थ्व हे हुनिं नं थुगुसी थुगु दिवस तःजिक हनेगु ज्या जगु खः।

थुगु दिवस हनेगु धइगु भी नेवाःतयगु नितिं गर्वया विषय खः। थ्व दैय्दसं तःजिक हनेमाःगु खँय् शंका मदु। अथे खःसां नेपाःया मौलिक सम्बत्या प्रवर्तकयात हनेकथं जुयाच्वंगु थुगु दिवसयात कयाः खस बर्तयसं उलि महत्व बियाच्वंगु मदु। तर थुगुसीया ज्याइवलथ् धाःसा उपप्रधानमन्त्री नापं रक्षामन्त्री ईश्वर पोखरेलं थुगु सम्बत्यात कुंलामय् थ्यंकेमाःगु व थुकिया नितिं सरकारं फूकथंया ग्वाहालि याय्त तयार दुगु खँ कनादिल। थ्व छगू लसताया खँ खः। खय्त ला सत्ताय् च्वनाच्वपिन्सं जनजातितयगु हरेक ज्याइवलथ् उपस्थित जुयाः थजाःगु चाकुगु माकुगु खँ कनेगु वा आश्वासन बीगु धइगु न्हूगु खँ मखु। अलथ् उकियात कयाः हे न्हाय् तपुइकीपिं भी नं उपिं स्वयां कम मजू। अथेखःसा राज्यया प्रतिनिधिं धाःगु वा बचनयात कयाः कार्यान्वयन याय्गु जिम्मेवारी धइगु भीगु नं खः। तर थ्व खँय् धाःसा भी न्ह्याबले चुके जगु हे खनेदु।

नेपाल सम्बत्यात सरकारी ज्याखँय् छ्यलेगु सम्बन्धय् मदुम्ह पुलांम्ह प्रधानमन्त्री गिरीजाप्रसाद कोइरालां सरकारी ज्याखँय् छ्यलीगु लेटरप्याडय् नेपाल सम्बत् छ्यलेगु घोषणा यानादीगु खः। तर उकियात कयाः आःतक नं कार्यान्वयन जगु मदुनि। नेपाल सम्बत्या प्रवर्तक साख्वाःयात बाध्य जुयाः राष्ट्रिय विभूति घोषणा याःसां नं थुकियात कयाः अध्ययन अनुसन्धान राज्यपाखें गुगु जुइमाःगु खः, आःतक मजुनि। अले भी नं राष्ट्रिय विभूति धकाः जक न्हाय् तपुकेगु बाहेक थुकियात कयाः ब्वनेकुथिया पाट् यक्रमय् दुथ्याकेगु वा थुकियात कयाः प्रचार प्रसार याय्गु ज्याय् धाःसा गबले नं क्वातुक्क पलाः छय्गु मदु। दिवसया छन्हुया इलथ् जक थुकथं हालेगु खः व मेगु इलथ् सुम्क जक च्वनेगु खःसा सायद थ्व स्वयां विडम्बना मेगु मदइगु जुइ। राष्ट्रिय विभूति घोषणा याय्धुंकाः सरकारीस्तरं हे याय्माःगु दायित्व पूर्वकाच्वंगु खनेदु वा मदु, अले भीगु दायित्व छु खः धइगु खँय् वाःचाय्काः न्ह्यज्याय्माःगु थौंया आवश्यकता नं खः।

त्वमिपिन्त इनाप

तय्जु पब्लिकेशन पाखें पिदना च्वंगु लहना वाःपौलथ् लेख, रचना, रिपोर्ट व समाचार छ्वयादिफइ। छिकिपिंसं छ्वयादीगुयात थुगु वाःपौलथ् थाय् बियाच्वना। पिदंगु च्वसुयात उचित पारिश्रमिक बीगु नं सुचं बियाच्वना।

लहना वाःपौ

भोछें, यें

lahana.news@gmail.com

पद्मरत्ननापया जिगु स्वापू

डा. विजयप्रकाश सैजु

न्ह्यखँ :

वि.सं. २०३० सालया दशकय् गबले जि एसएलसी पास यानाः पब्लिक युथ क्याम्पसय् ब्वनेगु शुरु याना। अबलेनिसें पद्मरत्नयात म्हस्यगु खः। अबले जिं गथु पुचः नांया संस्थाय् सकृय जुयाच्वनाबलय् इलय्ब्यलय् पद्मदाइयात छै लाजिम्पाटय् नापलाय्गु ज्या जू, खास यानाः 'गथु पौ' पिथनेगु इवलथ्। नेपालभाषाया पत्रिका नियमित पिहाँ वयाच्वंगु इलय् असं बालकुमारीइ च्वंगु प्रेसय् छक्कःनिक्कः नाप लाइ, तर स्वापू उलि क्वातु मजु।

गथु पुचः बाम खेमाया भाषिक कार्यकर्तापिनिगु छगू सकृय संस्था खः। न्हापा इवःछैय् देवेन्द्र श्रेष्ठजया छैय् ज्याकू दुगु थ्व संस्था लिपा केशचन्द्र शाक्यया ओमबाहालथ् च्वंगु छैय् सेरे जुल। भाजु राजेन्द्र, केशवजुनापं तसकं सती, अथे हे जुयाः जि नं पद्मदाइनापं सतिना वन। लिपा ला पद्मदाइयाप्रेसं पिहावइगु गोप्य पर्चात पञ्चायत व्यवस्था विरुद्धया पर्चात ह्वलेत, इनेत, गथु पुचःया पासापिन्सं बाहेक अबले सुं हे नेवाः न्ह्यलुवातसें आँट मया। जिगु ज्या असं, वंघः, थाय्मदु, थौंहीति, क्षेत्रपाटी, न्यत आदि लाग्ग्या पर्चा पसलय् पसलय् इनेगु। थुकिं पद्मदाइनापंया स्वापू क्वातुतुं वन। वय्कः अबलय् नेकपा माले (भूमिगत) पार्टी, भूमिगतकथं सकृय नेता खः। शुरुइ मेपिं बर्मी नेतात सुं नं म्हमस्यु। कमरेड विधान (राजेन्द्र श्रेष्ठ)पाखें कमरेड विन्दु (सुरेन्द्र पाण्डे)लिसेंया नेतात म्हसीकेगु ज्याजुल। भाजु सानुकुमार श्रेष्ठ पद्मदाइनापं सतीगु कथं जि नं सम्पर्कय् वल।

२०४६ साल न्ह्यः विक्रिययुक्त दुरु नेपालय् दुत हःगुया विरुद्धय् आन्दोलन जुल। थुकी केशव स्थापितजु तसकं सकृय। अथे जुयाः वय्कःयात ज्वन। जेलय् लात। गुकिंयानाः गथु पुचःया मू छयाज्जे भाला जितः वल। नापं नेकपा मालेया स्थानीय कार्यकर्ताकथं जितः पार्टीगत जिम्मेवारी नं उतिकं वल। अबलय् तक पद्मदाइया नेकपा माले दुनेया हैसियत जिं मस्यु। छन्हु (तिथि ल्वःमन) पञ्चायत व्यवस्था विरुद्धय् पञ्चायत दुने हे जनपक्ष उम्मेदवार बीगु खँय् मालेया हाइकमाण्ड मुँज्या च्वनेगु नितिं कमरेड विन्दु जिथाय् वयाः छगू भूमिगत मुँज्या तय्माःगु, थाय् माल धाल। वय्कःया धारणा स्पष्ट हे सी दु, जिगु हे बुराख्यलय् च्वंगु छैय् मुँज्या तय्गु। पार्टीया छम्ह कार्यकर्ताया ल्याखं नाइनास्ति मदु, ज्यू धया। अबलय् थौथी नेतात माधव नेपाल, मदन भण्डारी, प्रदीप नेपाललिसें नीम्हीत नेतात वल। दकलय् लिपा पद्मदाइ थ्यंक्क वल। वय्कःयात गुगु पार्टी दुने सम्मान याःगु खः, अबलय् तनि सिल, वय्कः ला माले पार्टीया छम्ह तःधंम्ह हे नेता जुयाच्वन। जिं वय्कःया पार्टी दुनेया हैसियत न्हापा मस्यु। वय्कःपिनिगु हाइकमाण्ड मुँज्याय् निज दुमथ्याः। थाय् जक ब्यवस्थापन याना बियागु खः। थ्व हे मुँज्याया छुं दिं लिपा पञ्चायतया संसदीय चुनावय् जनपक्ष उम्मेदवारकथं यें नं पद्मदाइ, पोखरां सोमनाथ अधिकारी, चितवनं जागृतप्रसाद भेटवाल, अलथ् भर्पां द्रोण प्रसाद आचार्ययात

उम्मेदवारी बीगु ज्या जुल।

देय्या थौथी थासय् आपासिनं उम्मेदवारी ब्यूसां वय्कःपिं प्यम्ह हे जक त्याकेफत। अबलेया व मुँज्या लिपा पद्मदाइनापं जिगु सम्बन्ध भन् हे क्वातुया वन। वय्कःप्रति जिगु श्रद्धा भन् हे थाहो वन। लिपा मंकाः खलःया भाषिक आन्दोलनय् न्ह्याबलेथें ब्वति काय्गु ज्या शुरु जुल।

जितः लुमं, पद्मदाइ नं थः पञ्चायत व्यवस्थाया सांसद जूवलथ् थःत वइगु तलब सामाजिक विकासया ज्याय् छ्यलेगु धकाः घोषणा जुल। व हे कथं थौथी खलः, पुचः, गुथियात लय्पतिकं धेबा बीगु शुरु यात। व इलय्जिल्ला भ्रमणय् पद्मदाइलिसे भाषाह्यःमि किरण साय्मि, केशव स्थापित, जीवन मानन्धरलिसे पद्मदाइलिसे क्वातुक्क स्वापू दुपिं न्हय्म्ह च्याम्हीत पुचः भ्रमणय् दुगु खः। अन वय्कलं थौथी गामय् सांस्कृतिक खलःतय्त धेबा ग्वाहालि याःगु खः। अबलय् छगू गामय् घनश्याम भूषालया ग्वासालय् आमसभा जगु खः। घनश्याम भूषाल धाःम्ह मालेया कार्यकर्ता अबलय् तनि जिं म्हस्यगु खः। पद्मदाइ, जीवन दाइ ला भाजु भूषालया भाषण न्यना तसकं प्रभावित जुल। अबलय् छगू योजना छु धाय्बलय् पद्मदाइयात उपयोग याना माले पार्टीयात गांगामय् स्थापित याय्गु खः। थुकिं छु क्यं धाय्बलय् पद्मदाइ स्विगलथ् जक मखु, माले पार्टीयात देय्क्यं स्थापना याय्त उलि हे योगदान दु। तर विडम्बना, वय्कःया पहिचान सहितया म्हास पूमवन। अथे हे जुयाः वय्

ग्याः। पद्मदाइया सुयातं ब्यक्तिगत आक्षेप यानाः म्हुतु वानाः अपशब्द न्ववाय् मात्रं माले दुने बामनेतातय्सं प्रतिवाद याय्गु चलन मदु। पद्मदाइ जिं स्यूकथं सुनाप हे भतिचा हे ग्याय्गु धइगु चलन मदु। थुकिया अःखः वय्कः तंचाइ धकाः मेपिं नेतात ग्याः।

२०४६सालया जनआन्दोलनया मू भूमिका म्हितादीम्ह पद्मदाइया खँ न्यंगु जूसा अबलय् हे नेपालय् पहिचान सहितया संघीयता पलिस्था जुइगु खइ। साम्यवादी व्यवस्था वइ धकाः अबलय्या नेपाली कांग्रेस ग्याः। अथे जगुलिं संघीय व्यवस्था तकं नेपाली कांग्रेस स्वीकार याइगु अवस्था ब्वलनीगु खः। तर माले पार्टी दुनेया निगू धार राजनीतिक बहसं यानाः पार्टी स्वतन्त्रता पक्षधरतसें अःपुक हे संवैधानिक राजतन्त्र स्वीकार यानाबिल। लिपा सकसिनं स्यूगु हे खँ खः, मनमोहन अधिकारीया मार्क्सवादी पार्टीलिसे एकीकरण यानाः माले पार्टीयात एमालेय् परिणत यात। गुकिं यानाः देय्या कम्युनिष्ट आन्दोलन मेकथं हे ह्य्पाः हयाः जनताया अधिकार कुण्ठित याय्गु अवस्था ब्वलन। एमाले सत्ताय् वंसा ताःईतक तिके जुइमफुत। गुला लिपा सरकार क्वःदल। मेछे बुलुहुं माओवादी पार्टी सकृय जुयावल। दरबार हत्याकाण्डया घटना लिपा २०६२/६३सालया जनआन्दोलन जुल। गुकिं माओवादीतय्त शान्ति प्रक्याय् हय्त भी पद्मदाइ नं सकृय भूमिका म्हितादिल। थ्व खँ सकसिनं स्यूगु हे जुल।

बृहत जनआन्दोलन धुंकाः पद्मदाइ नं

नेवाःतयगु थःगु हे पार्टी यःसां मयःसां पलिस्था याय्धुंकाः छथ्वः पार्टीया नायःलिसें दुजःत त्वःता वंगु वय्कःयात चित्तबुभ्ने मजू। जितः छक्कः छैय् हे सःताः थुकियात कयाः न्यनेकने नं याःगु खः। जिं बेलिविस्तार नं यानाबिया। पार्टीया समस्यात कनाबिया। न्ह्यागु हे जूसां पार्टीयात ल्यंकातय्माः धइगु पक्ष वय्कःया नं दु।

कःया ज्याज्कवया इलय् थौथी ज्याइवलथ् थःगु भाषणय् न्ह्याबले हे हानं मेगु आन्दोलनया खँचु पितब्वइगु खः।

२०४६ सालया आन्दोलन :

पद्मदाइ माले पार्टी दुनेया विवाद खनाः छक्कःनिक्कः वाक्कादिकक चाइगु जिं स्यू। माले दुने राजनीतिक स्वतन्त्रता माः कि पार्टी स्वतन्त्रता माः धयागुली वय्कः राजनीतिक स्वतन्त्रताया पक्षधर खः। तर २०४६सालया आन्दोलन क्वचाइगु अवस्थाय् वयाः पार्टी स्वतन्त्रता पक्षधर हावी जुयाः आन्दोलन दीगु अवस्था वल। कमरेड राधाकृष्ण मैनाली पार्टीया नेतातय्कं खासयानाः माधव नेपालयात तकं हे मन्यंसे जुजु वीरेन्द्रनापं सम्भौता याःवन। आन्दोलन दित। बाममोर्चाया नायः साहाना प्रधानं बाध्य जुयाः आन्दोलन दिकेमाल। लिपा संवैधानिक राजतन्त्र पलिस्था जुल। गुगु पद्मदाइयात स्वयां स्वय् मयः।

मानवाधिकारवादी पद्मरत्न :

थ्व देय् थौथी कारणं पद्मरत्न तुलाधर थःत बामपन्थी राजनीतिक नेता धाय्गु स्वयां नं मानवाधिकारवादीया ल्याखं परिचित थाय् न्ह्याः। वय्कलं धयादी कि जि गबले हे कम्युनिष्ट जुइफइमखु। कम्युनिष्ट जुइत धइगु ततःधंगु त्याग व तपस्या माः, व जिके मदु। थजाःगु वय्कःया अभिव्यक्ति नक्कली कम्युनिष्टतय्त ध्याचू जुयाबी। गुकिं यानाः कम्युनिष्ट धाःपिं नेतात वय्कः खनाः तं चाइ। वय्कः चाकडी व चापलुसिया बानी मदुगुलिं वय्कः खनाः बाम नेतात तसकं

जनजातितयगु अधिकार सुनिश्चित जुइगु खँय् आशा भलसा काःगु खः, तर विडम्बना माओवादी पार्टी सत्ताय् थ्यंसां जनजातिया अधिकार कुण्ठित यानाबिल। पहिचान सहितया १०गू प्लस १गू प्रदेशया खाका प्रचण्ड सरकारया पालथ् हे तयार जगु खः। तर लिपा प्रचण्ड थःगु हे कारणं प्रधानमन्त्री पद त्वःतेमाल। नेपालय् हाकनं राजनीतिक संकट ब्वलन। पद्मदाइयात थुलि विरक्त यानाबिल कि वय्कःयात नापलाइबलय् पुलांगु खँ लुमंकुं लुमंकुं छवया हे दी। वय्कः संविधानसभाय् दुहांवेनेगु इच्छा हे यानामदी। चुनावय् कुहां वेनेत वय्कः तयार हे जुयामदी। वय्कः पहिचानया हिमायती नेता खः। आदिवासी, जनजातिया राष्ट्रिय आन्दोलनय् संयोजक जुयादीगु हे थुकिया दसू खः।

वय्कः मत्यवं हे मदुगु नेपाःया नितिं, भी सकसिया नितिं तसकं हे दुःखया खँ खः। नेवाःतयगु थःगु हे पार्टी यःसां मयःसां पलिस्था याय्धुंकाः छथ्वः पार्टीया नायःलिसें दुजःत त्वःता वंगु वय्कःयात चित्तबुभ्ने मजू। जितः छक्कः छैय् हे सःताः थुकियात कयाः न्यनेकने नं याःगु खः। जिं बेलिविस्तार नं यानाबिया। पार्टीया समस्यात कनाबिया। न्ह्यागु हे जूसां पार्टीयात ल्यंकातय्माः धइगु पक्ष वय्कःया नं दु। गथे शताब्दी पुरुष डा. सत्यमोहनदाइ नं घयादी, वय्कःया नं व हे धापू खः।

अन्त्य भूगु नेवाः स्वशासन हय्गु निति सकल जनजातित छपें जुइनु, पद्मरत्न तुलाधरजुया म्हास पूर्वके भीसं। थ्व हे प्रण थाय्। सुभाय्।

(च्यमि नेपाः राष्ट्रिय पार्टीया नायः खः।)

डा. पुष्पराज राजकर्णिकार

मानव अधिकारवादी, स्वतन्त्र बामपन्थी नेता, नेवा: न्ह्यलुवा पद्मरत्न तुलाधर मंत । नेपा:या राजनैतिक ह्यूपालय् पद्मरत्न तुलाधरया त:धंगु योगदान दु । वय्कलं निरंकुश पंचायती व्यवस्थाया बिरुद्ध सशक्त आन्दोलन न्ह्याकेत नेपा:या कम्युनिष्ट व कांग्रेसतय्त छथासं हय्गु ज्या जक यानादीगु मखु, थ: नं आन्दोलनया अग्रपक्तिइ दनादिल । पञ्चायत व्यवस्था क्व:दल । तर पुन:स्थापित बहुदलीय व्यवस्थानं जनतायात माक्व अधिकार प्राप्त मजुल । जनता सन्तुष्ट मजुल । हाकनं हिंसात्मक विद्रोह सुरु जुल । देशय् शान्ति स्थापना याय्त वय् कलं सहजकर्ताया भूमिका म्हितादिल । मेखे थ्व हे दथुइ जुजु ज्ञानेन्द्र पुन:स्थापना याय्त स्व:गु निरंकुश राजतन्त्रया बिरुद्धया संघर्षय् नं निडर जुया: अग्रपक्तिइ दनादिल । मेमेपिं मानव अधिकारवादी व नागरिक समाजया न्ह्यलुवापिं नापं जाना: ज्ञानेन्द्रया कर्पू

सामानताया पक्षधर पद्मरत्न तुलाधर

तोडे यानादिल । देशं राजतन्त्र नं बिदा जुल । गणतन्त्र वल । न्हूगु संविधान वल । तर अभ् नं देशया फुक्क जातजाती व क्षेत्रया मनूतय्त समान अधिकार प्राप्त मजुल । मूलत पहिचानया समस्या मज्यन । पहिचानया आधारय् संघीय राज्य प्रणाली नीस्वनेगु जनताया आकांक्षायात न्हूगु संविधानं नं पूमर्कल । अले पद्मरत्न आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय आन्दोलनया नाय: जुया: हाकनं संघर्ष न्ह्याकल । तर दु:खया खँ, उगु संघर्ष पूमर्क हे पद्मरत्न मन्त ।

पद्मरत्न तुलाधरया संघर्षया आजु धइगु समानता ख: । मनू व मनू दथुइ गुगुक्थंया भेद दय् मज्यू, छगू समूदाय व मेगु समूदाय दथुइ भेद दय् मज्यू धइगु वय्क:या धारणा ख: । उकिं वय्क:या संघर्षया चाक: त:चा: । आर्थिक समानता, लैङ्गिक सामानता, जातीय सामानता, भाषिक सामानता, क्षेत्रीय सामानता आदि फुक्कक्थंया सामानता वय् क:या आजु ख: ।

कम्युनिष्टतय्सं आर्थिक बृद्धिया जक खँ ल्हाइ मखु, आर्थिक समानतायात नं उतिकं जोड बी । उकिं हे जुइ, वय्क: गुगु राजनीतिक पार्टीया दुज: जुयामदीसा,

नकातिन ल्याय्म्हबलय् हे बि.सं. २०१५ सालय् जुगु आम चुनावय् कम्युनिष्ट पार्टीया उम्मेदवारयात ग्वाहालि या: जुल । लिपा कम्युनिष्ट पार्टीया हे समर्थनय् थ:हे चुनाव ल्वाना: राष्ट्रिय पञ्चायत व प्रतिनिधिसभाया दुज: नं जुयादिल । उलि जक मखु, नेपा:या दकलय् न्हापांगु कम्युनिष्ट सरकारया मन्त्री नं जुयादिल । पदय् वा सरकारय् दुवलय् नं मदुवलय् नं न्ह्याबलें बामपन्थी राजनीतियात हे व्वहलय् क्वबियादिल । जीवन पर्यन्त छम्ह स्वतन्त्र बामपन्थीकथं बामपन्थी आन्दोलनयात न्ह्य:ने यंकेत तिव: वियाच्चनादिल ।

पद्मरत्न तुलाधरया लिपांगु जीवन राजनीतिइ स्वयं मानव अधिकारया ख्यलय् अप्व: व्यतीत जूगु खेनेदु । थन न्ह्यथनेबह:गु छता खँ छु धा:सा मानव अधिकारया ख्यलय् मिसा अधिकारया खँ, थी त्य: मत्य:या खँ, राजनैतिक अधिकारया खँ आदि यक्व जूसां सांस्कृतिक अधिकारया खँ मानव अधिकारया रुपय् न्ह्य:ने वय् मफयाच्चंगु इलय् सांस्कृतिक अधिकारयात नं मानव अधिकारया रुपय् उजगार याय्गु तातुना वय् क:या हे नेतृत्वय् मानव अधिकार प्रवर्द्धन

केन्द्रया स्थापना जुल । जित: नं उकिया न्वकू जुया: वय्क:नापं ज्या याय्गु ह्व:ता: चूलात ।

नेपा: बहुभाषिक देय् ख: । पद्मरत्न छम्ह नेवा: ख:, नेपालभाषाया नांजा:म्ह साहित्यकार नं ख: । नेपालभाषा वय्क:या मांभाय् ख: । तर वय्क: नेपालभाषाया जक च्यूता: तइम्ह मखु, देशय् दको भाषायात समान थाय् व हैसियतया अधिकार दय्मा: धाइम्ह ख: । छगू देश छगू भाषाया विभेदकारी नीति नाला खस भाय् बाहेक देय्या फुक्क भाय्यात राज्यं दमन यानाच्चंगु पञ्चायतया इलय् उगु राजनैतिक व्यवस्था बिरुद्ध वय् क:या संघर्षया हुनि भाषिक विभेद नं ख: । बहुदलीय व्यवस्था वया: नं भाषिक विभेद ल्यनाच्चसेलि भाषिक समानताया निति वय् क:या संघर्ष निरन्तर न्ह्यानातुं च्वन ।

वि.सं. २०५६ जेष्ठ १८ गते सर्वोच्च अदालत या:गु फैसलां बहुदलीय व्यवस्था पुन:स्थापना लिपा जारी जूगु नेपाल अधिराज्यया संविधान २०४७ अन्तर्गत खस भाय् बाहेक नेपा:या मेमेगु भाय् स्थानीय निकायस तकं छयले मदइगु स्पष्ट जूसेलि गैर खसभाषी जनतां देशय् जातीय पहिचानय्

छगू देश छगू भाषाया विभेदकारी नीति नाला खस भाय् बाहेक देय्या फुक्क भाय् यात राज्यं दमन यानाच्चंगु पञ्चायतया इलय् उगु राजनैतिक व्यवस्था बिरुद्ध वय् क:या संघर्षया हुनि भाषिक विभेद नं ख: ।

आधारित संघीयताया आवश्यकता महसूस यात । थुकिया निति संघर्ष नं न्ह्यात । पद्मरत्न तुलाधर थुकिया पक्षय् दनादीगु जक मखु, आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय आन्दोलनया काज जुया: नेतृत्वदायी भूमिका नं बहन यानादिल । स्पष्ट जू, बहुजातीय नेपा: देशय् फुक्क जाति समुदाययात समान हैसियत व हकया पक्षपाती ख: – पद्मरत्न तुलाधर ।

थुकथं पद्मरत्न तुलाधर समानताया पक्षधर ख:, पहिचानया पक्षधर ख: । अले समानताया पक्षधर, पहिचानया पक्षधर सकलें पद्मरत्नया पक्षधर ख: ।

नूपेन्द्रलाल श्रेष्ठ

पद्मरत्न तुलाधरया नेतृत्वय् ने.स. १९००य् नेपालभाषा मंका: खल: नीस्वने धुका: एकल भाषा नीतिया विरोधया स: थ्वय्केगु ज्या जूगु दु । राज्यं छगू भाषा छगू भेष अले छगू जातीया नीति ज्वनाच्चंगु उगु ई ख: । अले पद्मरत्न तुलाधरया हे नेतृत्वय् नेपालभाषा मंका: खल: नीस्वने धुका: नेपा:या मौलिक सम्बत् नेपाल सम्बत्तया आन्दोलनं ब्यापकता का:गु ख:सा थुकिया प्रचार प्रसार याय्गु ज्या नं ब्यापक जुल ।

उगु इलय् देशय् पञ्चायती व्यवस्थाय् सरकार बिरुद्ध छु ज्या याय् मदु । पद्मरत्नया नेतृत्वय् न्हापांखुसी नेपाल सम्बत्तया लसताय् म्हपूजा कुन्हु यँया श्रीध: त्वालं छगू च्यालि याय्गु क्व:जित । नेपाल सम्बत् या न्हापागु च्यालि ख:सा जनबहा: त्वालं

न्हापांखुसी मोटरसाइकल च्यालि नं पिहां वल ।

पञ्चायती सरकारं इलय् ब्यलय् न्हूदँया च्यालियात पंग: थनीगु ख: । न्हूदँया च्यालि, मोटरसाइकल च्यालि व मार्क्स च्यालि न्ह्याकातुं च्वन । लाठी चार्ज न याय्गु मत्व:तु । तर पद्मरत्नया नेतृत्वय् नेपाल सम्बत्तया राष्ट्रिय मान्यता बीमा: धका आन्दोलनकथं दँयदसं न्ह्यात । थुगु आन्दोलन भन् भन् तब्या: जुयान । आन्दोलनयात भन् भन् अप्व: नेवा:तय्सं साथ बियाहल । गां गामय् जुल । वस्ति वस्तिइ जुल, नेपाल सम्बत्तया न्हूदँ आन्दोलन । अलय् थुगु आन्दोलनयात सम्बोधन याय्त राज्ययात बाध्य जुजुं वन ।

नेपाल सम्बत् १९१३ निसं मुँज्याया दथुइ औपचारिककथं हे छगू न्हूदँ समारोह समितिया नीस्वना: न्ह्याका वयाच्चंगु ख: । ०४६साल लिपा देशय् राजनीतिक ह्यूपा: लिपा न्हूदँया इवलय् बसन्तपुरय् जुगु उगु ज्याइवलय् नेपाल सरकारपाखें प्रधानमन्त्री नं बबति काय्गु यात । ०५६सालय्

कृष्णप्रसाद भट्टराई नं नेपाल सम्बत्तया प्रवर्तक शंखधर साख्वा:यात राष्ट्रिय बिभूति घोषणा यानाबिलसा ०६५सालय् नेपालया गणतान्त्रिक देय्या न्हापाम्ह प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डं नेपाल सम्बत्तयात सरकारपाखें राष्ट्रिय सम्बत्तया मान्यता बीगु घोषणा यानादिल ।

न्हूदँ आन्दोलन देय्या कुं कुलामय् जक मखु, देशं पिने नं थ्यन । म्हिग: नेपालय् जक सीमित जुयाच्चंगु नेपाल सम्बत्तया स: थौं हलिमय् म्हपूजा कुन्हु मज्गु थाय् मदय्धुकल ।

उगु न्हूदँ समारोह समितिं थौं तक निरन्तर न्हूदँया च्यालि याना वयाच्चंगु दु । थुगुसी नेपाल सम्बत् १९३९या च्यालि नेपाल सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता पद्मरत्न कौलागा द्वादशी कुन्हु आकाभाका मन्त । म्दुम्ह तुलाधरयात शोभा भगवतीइ राजकीय सम्मान ब्यूसें नेपाल सरकारपाखें उपप्रधान नापं रक्षा मन्त्री ईश्वर पोखरेल प्रतिनिधित्व यानादिसें अन श्रद्धाञ्जलि देखनादीगु ज्या जूगु ख: । नेपाल सम्बत्तया आन्दोलनया

प्रणेता पद्मरत्न म्दुगु न्हूदँ राष्ट्रिय समारोह समिति १९३९या छगू मुँज्या याना: थुगुसिया न्हूदँया च्यालि स्थगित याय्गु क्व:छित । थुगु लिपा तोखा, यल व किपूल्चाय् नं न्हूदँया ज्याइव स्थगित जूगु घोषणा जुलसा थिमिइ धा:सा शंखधरया इवाताय् स्वांमा देछाय्गु जक ज्याइव जुल । नेपाल सम्बत् १९३९या च्यालि थुगुसि मजुल । व धइगु पद्मरत्न तुलाधरप्रति सम्मान ख: । नेपाल सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता तुलाधर म्दुगु अवस्थाय् दु:ख हे मर्बय्निगु इलय् सिन्ह: तिना, क्वखा क्वखाया छगूकथं सर्गं कया: बाजं थाना: लसता हनेगु पाय्छि जुइमखु धका: ताय्का न्हूदँ समारोह समितिपाखें न्हूदँया भित्तुना जुलस पिमकाय्गु धका: निर्णय या:गु ख: ।

न्हूदँ राष्ट्रिय समारोह समितिं च्यालि मयाइगु निर्णयया लिपा सामाजिक सञ्जालय् तसकं बिरोधया स: वल । गुलिसिनं समारोह समितिया निर्णयात समर्थन यात । छगूकथं थुगुसी भित्तुना जुलस पिकाय्गु सवालय् यक्व मनूतय्त अलमल जुल । अलमलया दथुइ नं न्हूदँ क्वचाल । अले शंखधर

न्हूदँ राष्ट्रिय समारोह समितिं च्यालि मयाइगु निर्णयया लिपा सामाजिक सञ्जालय् तसकं बिरोधया स: वल । गुलिसिनं समारोह समितिया निर्णयात समर्थन यात । छगूकथं थुगुसी भित्तुना जुलस पिकाय्गु सवालय् यक्व मनूतय्त अलमल जुल । अलमलया दथुइ नं न्हूदँ क्वचाल ।

दिवसयात हे थुगुसी त:जिक छगू उत्सवया रुपय् यँय हनेगु ज्या या:गु दु । सांस्कृतिक बाजं थाना: त:जिक शंखधर साख्वा:यात राष्ट्रिय विभूति घोषणा या:गु दिंयात शंखधर दिवसया रुपय् हनेगु ज्या जूगु ख: ।

पद्मरत्न उगु इलय् नेपाल सम्बत्तया स: मत:गु जूसा थौं नेपाल सम्बत् धइगु भीगु मौलिक सम्बत् ख: धका: भीसं धाय् सइगु मखु जुइ ।

बिचा: हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-१९३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता, नेवा: न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व **पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं म्दुगुलिं मदुम्ह तुलाधरप्रति श्रद्धा प्वंकूसें दु:खं क:पिं सकल छँज:पिन्त दुनुगलनिसें बिचा: हाय्काच्चना ।

लक्ष्मीदास मानन्धर
थँहिती, यँ

बिचा: हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-१९३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता, नेवा: न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व **पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं म्दुगुलिं मदुम्ह तुलाधरप्रति श्रद्धा प्वंकूसें दु:खं क:पिं सकल छँज:पिन्त दुनुगलनिसें बिचा: हाय्काच्चना ।

डा. महेशमान श्रेष्ठ
क्षेत्रपाति, यँ

बिचा: हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-१९३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता, नेवा: न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व **हलिं नेवा: दबूया संरक्षक पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं म्दुगुलिं श्रद्धा प्वंकूसें दु:खं क:पिं सकल छँज:पिन्त दुनुगलनिसें बिचा: हाय्काच्चना ।

यज्ञरत्न धाख्वा
चाकुपाट, यल

राष्ट्रपिता समानया ब्यक्तित्व – पद्मरत्न तुलाधर

नानीकाजी सापू

सादा जीवन महान विचार अलय स्वतन्त्र बामपन्थी नेवा: पद्मरत्न तुलाधर भीगु न्ह्य:ने थौं मदय्धुकल। सुन्दर, शान्त अलय न्हिलाख्वाले जा:म्ह वय्क: थौं भीगु दथुं तनावन। न्हापांगु ज्या:जक्वया सिन्ह: हे गने मलावं पद्मरत्न तुलाधर थ्व भवसागरं तापाक्क हे भायादिल। गन भाल, गुथाय् भाल। गन गुथाय् च्वन, सुनां नं धाय्फूगु मखुत। अथे जूगुलिं थौं वय्क:या जहान परिवार, थ:थिति, दाजुकिजा, तताकेहें, पासाभाइ, इष्टपित्रालिसें फुकक फुकक भावविह्वल जुयाच्वंगु दु। ख्वबि हाय्काच्वंगु दु। नेपा: देय्यात त:धंगु क्षति जुयाच्वंगु दु। व क्षतिया पूर्ति यानां याय्फूगु क्षति हे मखु। देय्या फुकक नेवा:लिसें गुरुड, मगर, तामाड, राई, लिम्बु, चेपाङ, शेर्पा, थारु, मुसलमान, भोटे अलय दक्व दलित, उत्पीडित जनता आदि फुककस्यां जिमि गुरु, अभिभावक, न्ह्यलुवा, सल्लाहकार, देशभक्त, मिलनसार पासा न्ह्यागु धा:सां उर्पिं फुकक फुकक हे थौं थ:पिनिगु नुग: ख्वय्काच्वंगु दु।

नुग: मख्वइगु नं गथे ? जब कि देय् या तमाम आदिवासी, जनजाति, दलित, उत्पीडित, मिसावर्ग फुकक फुककसिगु समान हक, अधिकार संविधानय् दुनेनिसें हे सुरक्षित जुइमा:, थ्व सकल जनताया मानवाधिकार ख:, थुक्रिया हनन गर्न, गुगु थासं, सुनां नं याय् दइमखु धका: जनता पक्षय् वकालत याना भायादीमह ब्यक्ति ख:।

पद्मरत्न तुलाधर २०४३सालया पञ्चायती व्यवस्थाया आम चुनावय् यक्व मतं विजय प्राप्त याना: सदनय् दुहां वना: दकलय् न्हापां बहुदलया माग यानादीमह छम्ह साहसीमह ब्यक्ति नं ख:। वय्क: सारा नेपा:मिया आस्थाया थां ख:। वय्क: भ्रष्टाचार, अन्याय, अत्याचार, शोषण, दमन आदिया विरोधी जुयादी। वय्क:या पला: खना: थारान्दूपिं पुरातनवादी, सामन्तवादी महिता:तय्सं वय् क:यात विखण्डनकारी, देशद्रोही, जातीय अहंकारवादी आदिया द्वर्ष बीगु नं या:। अथेसां वय्क: अय्क छपला: नं लिचिलामदी। वय्कलं थ:गु अभियान न्ह्याकातुं दिल।

लिचि:कथं थौं सर्वसत्तावाद राज संस्था सदाया निरितिं अन्त्य जुया: गणतन्त्रया स्थापना जुल।

पद्मरत्न तुलाधर वर्तमान राजनीतिक पार्टीतय् अभिभावक ख: धका: धा:सां छुं पाइमखु। छाया:धा:सां वय्क:या नि:स्वार्थपूर्ण सक्रिय देनं हे थौंया कांग्रेस, एमाले, माओवादी आदि पार्टी सतहस थ्यंगु ख:। वय्कलं ग्वाहालि मया:गु पार्टी धइगु हे दइमखु जुइ। प्रत्यक्ष वा प्रत्यक्षकथं वय्क:या बिचा:धारा पार्टीत प्रभावित जगु हे दय्मा:। वय्कलं आम चुनावया इवलय् हे स्वाया: गबले गुगु पार्टीय, गबले गुगु पार्टीइ थ:त दुथ्याका हे च्वनीगु, तर अथे ख:सां वय्क: छुं नं कथंया पार्टीया दुज: जुयामदी। वय्क: सदा स्वतन्त्र। वय्क:या निरितिं दक्व पार्टीत एक समान जुयाच्वनी। वय् क:या तात्पर्य दक्व पार्टीतय् गणतन्त्रपाखे उन्मुख याय्गु। जनतायात राजनीतिइ नुग: क्वसाय्केगु, जनतायात हक, अधिकार व कर्तव्यया चेतना सञ्चार याना: विकास निर्माण प्रक्रियाय् संलग्न याकेगु ख:।

माओवादी जनयुद्धया इवलय् ब्वलंगु गुगु शान्ति प्रक्रियाय् नं वय्क:या ज्व: हे मदुगु भूमिका दु धका: स्वयम् माओवादी, एमाले व कांग्रेस पार्टीया हे शीर्षस्थ नेतातय्सं धाय्गु या:। पद्मरत्न तुलाधर ग्यस्यंगु सल्लाह, सुभाब बिचा: मध्यस्थताया भूमिका महिता मदुगु ख:सा व शान्ति प्रक्रिया फासांफुसुं जुयावनीगु खैं नं उर्पिं शीर्षस्थ नेतापिन्सं धया वयाच्वंगु दु। थुगु ल्याखं स्वयंवरलय् पद्मरत्न तुलाधर शीर्षस्थ नेतातय्सं नेता अलय अभिभावक जुयाच्वंगु सीदु।

पद्मरत्न तुलाधर छम्ह राष्ट्रवादी नेता नं ख:। राष्ट्रवादी नेता जगु ल्याखं हे पद्मरत्न तुलाधर देशय् दुगु दक्व जनता एक समान ख:, सुं नं त:धं, सुं नं चीधं धइगु मदु। देशय् दुगु दक्व जातिया थ:थ:गु हे मौलिक भाषा, धर्म, संस्कृति, साहित्य, कला, रहनसहन दइ। सकल जाति, जनजाति, आदिवासी, दलित, उत्पीडित, शारीरिक अशक्त, मिसावर्ग आदिपिनिगु थ:थ:गु भाषा, धर्म, संस्कृति, साहित्य, कला, थाय् बाय् आदिया विकास थ:थ:पिन्सं हे याय् दय् मा धका: संविधानय् न्ह्यथनेमा: धका: ब: बियादी। अलय थजा:गु विषयया विकास हे सकल आदिवासी, जनजाति, दलित, उत्पीडितपिनिगु पहिचान ल्यनाच्वनी धका: धयादीमह नेता ख:। पहिचान ल्यंसा हे भी सकले ल्यनाच्वनी। पहिचान तनावन कि सकल जातजाति नं कालान्तरय् तनावनी। थ्व पद्मरत्न तुलाधरया मूलमन्त्र ख:। दसुया निरितिं काय्गु ख:सा नेवा: जातिया पहिचान थातं

तय्गु निरिति नेपालभाषा मंका: खल:या कुतलं यक्व यक्व भाषा, साहित्य, धर्म, संस्कृतिया विकासया ज्या जुयावंगु ला भी सकस्यां स्युगु हे खत।

अथे हे पद्मरत्न तुलाधरया सक्रिय नेतृत्वय् देशया मौलिक सम्बन्ध नेपाल सम्बन्ध ध्याकुनय् लाय्धुंक्कूयात हाकनं थौंया अवस्थाय् विकसित जुयाव:गुली पद्मरत्नया अतुलनीय देन दु। थौं नेपाल सम्बन्धयात थ्व ला नेपा:या सम्बन्ध ख: धका: मेमेगु जातिपिन्सं व राजनीतिक पार्टीतसें नं बुलुहुं बुलुहुं नाला हयाच्वंगु दु।

थजा:गु राष्ट्रियताया सवालय् पद्मरत्न धयादी कि राज्य गबले नं छगू जक भाषा, धर्म, संस्कृति आदियात ब्वलंका: मेमेगु भाषा, धर्म, संस्कृति आदियात स्याय्गु स्वय् मज्यु। सकसितं समान अवसर बीमा:। तर थौं जनतायात गणतन्त्रया स्थापना लिपा नं राज्यं जनतायात मा:गु मौलिक हक, अधिकार व कर्तव्य संविधानय् सकसिगु पहिचान ल्यनीकथं अंकित जुइफूगु मखुनि। थ्वथेंतुं जनतां नं थजा:गु तथ्यत थुइके मफूनिगु हुनि गबले गबले भावुक जुयादिया: ख्वबिया धालं ब्यक्त यानादी कि हे जनता धा:पिं दैं दैं, भीपिं लिपा लाय्धुंक्कल। थ:गु अधिकार काय्गु निरिति दनेमाल। ल्वाय्माल। हालेमाल। ज्या याय्माल। म्वा:मदुगु आडम्बरी त्व:तेमाल। थ:थ: जाय्माल। सलय् स: तय्माल। ब्वहलय् ब्वह: स्वाकेमाल। धिसिला:गु पला: छीमाल। पद्मरत्नया ख्वबि राष्ट्रियताया ख्वबि ख:, उकिं व ख्वबि जुलुजुलु मिनाच्वनी। अलय अजा:गु हे मछिगु इलय् हाइगु ख:। वयागु ख्वबिइ प्रत्येक नेपा:मिया जिन्दगी हे सुलाच्वंगु दइ।

थुलि जक नं मखु, पद्मरत्न तुलाधर छम्ह सिद्धहस्तमह साहित्यकार नं जुयादी। साहित्यया यक्व यक्व विधा मध्ये पद्मरत्न तुलाधर ख्याल: विधाय् निपुण जुयादी। वय्कलं यक्व यक्व हे ख्याल: च्वयादीगु दु। वय्क:या ख्याल: छगूथें छगू लोकं ह्वा:। वय्कलं अथें अथें नं यदि सुनां नं जित: ख्याल: छगू च्वयाबियादिसैं धका: इनाप या:वल धा:सा सितिकं ख्याल: च्वया: बियाख्वयादी धइगु नं न्येदु।

पद्मरत्नजुया ख्याल:त ह्वाइट मार्केट, खबरदारया छैंय बजेट भाषण, वा वल फय् वल, जिं लात कि, हैय् थकालि कि ख्यैय् थकालि, आ: जित: तनतन दइवल, सनागुथि आदि आदि यक्व यक्व ख्याल: मध्ये आपालं ख्याल:या निर्देशन नांजा:म्ह ख्यालि निर्देशक भाजु गणेश साय्मिं यानादीगु जुयाच्वन। वय् क: गणेश साय्मिंजुं धयादी कि ह्वाइट मार्केट ख्याल: किलाग: त्वालय् स्यनागु ख:। अन ख्याल: स्यनेगु थाय् मदया: भौचां थ: मस्त ल्हय्थयें गबले गन, गबले गन, यक्व थासय् ख्याल: स्यनागुया अनुभव दु। अथे जूसां तबि नं व हे ह्वाइट मार्केट ख्याल: हे ल्यज्याय् न्हाप सिरपा: त्याकेत ता:ला:गु खैं वय्कल. कनादी। उकथं हे पद्मरत्न च्वयादीगु सनागुथि, जिं लात कि धा:गु ख्यालकय् नं छसिकथं ल्यू सिरपा: व ह:पा: सिरपा: त्याकेत ता:ला:गु खैं भाजु साय्मिं कनादी।

पद्मरत्न छम्ह ज्व: मदुम्ह स्पष्ट बक्ता अलय न्वचु कलाय् निपूणमह ब्यक्ति नं जुयादी। वय्कलं न्ववानादीबलय् गर्न हे छुं कामि कमजोरी खने दइमखु। छु न्ववाना दी, सकस्यां थुइक नुगलय् दुहां वंक न्ववानादी। स: नं बांला:, त्याजी। थ:गु न्वचुकलाया बलं

न्यनामि भाजु मय्जुपिन्त घण्टैतक आकर्षित यानातय्फूम्ह ब्यक्ति जुयादी।

अन्तय्, पद्मरत्न तुलाधर छम्ह बहुआयामिक ब्यक्ति जुयादी। वय्क: छम्ह ज्व हे मदुम्ह साहासी, स्पष्ट वक्ता, देश व जनतायात सदां सदां अतुलनीय माया मतिना याइम्ह, जनतायात राज्य स्वयां नं सर्वोपरी ताय्कीमह, विकासप्रेमी, लोभ लालचया भ्या: भचा हे आशा मयाइम्ह अलय देशया सकल जनतायात थ:गु थाय्बाय्का विकास थ:पिन्सं हे याय् दय्मा: धइगु मान्यताय् ब: बीम्ह, थ:थ:पिनिगु मौलिक भाषा, धर्म, संस्कृति, कला, साहित्यया विकासय् राज्यं हे ग्वाहालि याय्मा: धइगु सिद्धान्तय् अडिगामह जुयादी।

थुकथं सम्पूर्ण विषयगतपाखे चिन्तन मनन् याना वनेगु ख:सा स्वच्छ छबिया धनि पद्मरत्न तुलाधर देय् व जनतायात अतिकं अतिकं माया मतिना यानाच्वंम्ह अबु सरह खने दयावइ। छाया धा:सा देशय् दुने जक मखु, देश पिने थ्यंक नं वय्क:या उच्च सम्मान यानात:गु खनदु। वय् क: छम्ह नेपा: देय्या जक नेता मखु, विश्वया हे नं नेताकथं वर्णित खनेदु। अथे जूगुलिं पद्मरत्न धाथें याम्ह छम्ह नेपा: देय्या सपूत अलय नेपा: देय्या सकल जनताया भिचितामि, देशया अभिभावक अर्थात “राष्ट्रपिता”या पद वीं छायापीबह:म्ह छम्ह नेपा:मि जुयादी। थौंया गणतान्त्रिक राज्य सत्ताया सकल उत्तरदायित्व बहन यानाच्वनादीपिं थौंथी राजनीतिक पार्टीया जिम्मेवार नेतातय्सं थुखेपाखे गहनकथं अध्ययन याना: पद्मरत्न तुलाधरजुयात गणतान्त्रिक नेपा:या “राष्ट्रपिता” पदवीं छाया पिया: नेपा: देय्या न्हाय् सगरमाथा स्वयां च्वय् स्थापित याय्मा:गु थौंया आवश्यकता ख:।

बिवा: हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्बन्ध आन्दोलनया प्रणेता, नेवा: न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व **पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं मदुगुलिं मदुम्ह तुलाधरप्रति श्रद्धा प्वंकूसें दु:खं क:पिं सकल छैंज:पिन्त दुनुगर्लानिसें बिचा: हाय्काच्वना।

हरि स्यस्य
बिज्यास, यैं

बिवा: हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्बन्ध आन्दोलनया प्रणेता, नेवा: न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व **पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं मदुगुलिं मदुम्ह तुलाधरप्रति श्रद्धा प्वंकूसें दु:खं क:पिं सकल छैंज:पिन्त दुनुगर्लानिसें बिचा: हाय्काच्वना।

लोककवि राजभाइ जकमि, केन्द्रीय नाय:, ज्यापु महागुथि नेपा:

बिवा: हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्बन्ध आन्दोलनया प्रणेता, नेवा: न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व हलिं नेवा: दबूया संरक्षक **पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं मदुगुलिं श्रद्धा प्वंकूसें दु:खं क:पिं सकल छैंज:पिन्त दुनुगर्लानिसें बिचा: हाय्काच्वना।

हेरारत्न शाक्य, नाय: मां भाय् पुच: यल

बहुदलीय स्वांमाःया बल्लाःगु सुका : पद्मरत्न

नारद वज्राचार्य

नेवाः व नेपालभाषायात दमन याय्गु नीति उबलय् पञ्चायत सरकारया । २२सालय् रेडियो समाचार लिकाय्गु व २८साल “जीवन दबू” ज्याइवः नं लिकयाबिसेलि नेवाःत पञ्चायत सरकारया बिरोधय् सशक्त रुपय् हे न्थ्याः वन । उकिं नेवाःतसं त्वाःत्वालय् साहित्य सम्मेलन, संगीत सम्मेलन यानाः बिरोध प्वकेगु यानाहल । थथे बिरोध याय्त त्वाःत्वालय् खलः पुचःत नीस्वनेगु ज्या जुयाच्चंगु । छ्गूकथं धेंधेंबल्लाः हे जुल, त्वाःत्वालय् खलः पुचः नीस्वनेत ।

ने.सं. १०९९स छ्गू बिचाः ब्वलन । न्हापा न्हापा त्वाःत्वालं थःथःगु माथ् न्ह्रुदँ हना वयाच्चंगु । मेगु दँ शताब्दी हिलीगु । थजाःगु महत्वपूर्ण अवसरय् न्ह्रुदँ नं भब्य नक्सां हे न्याय्केमाः । छु याय्गु धयागु खँय् यक्व सहलह जुल । छत्रपाति चाकलाः दबूया सक्रियताय् दक्व खलः पुचःत जानाः मंकाःकथं न्ह्रुदँ हनेगु अवधारणा ब्वलन । खलः, पुचःयात संयोजन याय्त छ्गू ज्यासना पुचः माःगु जुल । थ्व हे ज्यासना पुचः मंकाः खलःया रुपय् गठन जुल । उकिया नायः पद्मरत्न तुलाधर जुयादिल ।

त्वाःत्वालय् भिन्तुना तूल खाय्गु । साइकल च्याली याय्गु । सर्गं बीगु । आदि कथं न्ह्रुदँ ला न्याय्का वयाच्चंगु हे खत । थुगुसी न्ह्रूकथं न्ह्रुदँया च्याली पिकाय्गु खँ क्वःजित । च्याली धाय्मात्रं जनताय् अभूतपूर्व उत्साह ब्वलन । धात्थें धाय् माल धाःसा पञ्चायतया निरंकुशतां उकुसमुकुस जुयाच्चोंपं जनतायात सतकय् पिहां वय्गु छ्गू ह्वताः चूलात । ग्वसाः खलकं मनं मखनाथें जुल । अभूतपूर्व जनलहर न्थ्यात । थैंहिति चीधं जुल । शताब्दी हिलीगु नेपाल सम्वतया जुलुस खनाः पञ्चायत सरकार सांस्कृतिक क्रान्ति हे जुइगु खःला धकाः थारा न्हुल ।

भिन्तुना जुलुसं छ्गू लहर ज्वन । देय्त्र्यंकया नेवाःतय्के जागरण ब्वलन । जिल्ला जिल्लाय् नं खलः, पुचः, मंकाः खलः नीस्वनेगु ज्या न्थ्यात । नेपाल सम्बत्या न्ह्रुदँ हनेगु, भिन्तुना काल बिल याय्गु ज्या न्थ्यानावन । विस्तार जुयावन । थ्व छ्गू सकारात्मक पक्ष खत सा मंकाः खलःया जन्म यँयाः दक्व खलः पुचः धाःसा क्रमशः सिना वन । त्वाःत्वालय् जुइगु साहित्य सम्मेलन व संगीत सम्मेलन नं बुलुहुं पाः जुयावन ।

नेवाःतय्गु अभूतपूर्व च्यालीं छछे सरकार थारा न्हुलसा मेछे भूमिगत राजनीतिक पार्टीतय् मिखा तप्बल । कार्यकर्ता मदयाः उखेला थुखेला मदयाच्चंगु पार्टीतय्सं राजधानीया त्वाःत्वालय् न्हूिपं जागरुक युवा पुस्ता ब्वलनाच्चंगु खन ।

भूमिगत पार्टीतय्सं न्ह्रुदँया च्यालीयात दुयंक स्वयाः थ्व च्याली दुने थः गुकथं स्थापित जुइफइ धकाः थःगु भूमिका मालेगु सुरु यात । क्रमशः त्वाःत्वाःया ल्याय्म्हतय्त थःगु पार्टीइ दुतिनेगु अभियान न्थ्याकाहल । बिषेश यानाः उबलय्या भूमिगत भ्रापाली पार्टी माले, थुकी अभूतपूर्व रुप सक्रिय खनेदत ।

पद्मरत्न तुलाधरया मदन प्रिन्टिङ्ग प्रेस, असं बालकुमारीइ । अन नेपालभाषा पत्रिका छापे जुइगु । उकिं समाचार बीत नं अन मनूत वनाच्चनी । वय्कःयाके च्वसु काय्त नं मनूत अन वनाच्चनी । जिल्ला जिल्लां खलः, पुचः नीस्वनेगु नितिं वय् कःयाके सल्लाह काय्त नं मनूत अन वयाच्चनी । वय्कः व्यस्त जूगु कारणं गुलिखे मंकाः खलःया ज्याया नितिं सहलहया नितिं नं मनूत अन हे मुनी ।

छ्गूकथं मदन प्रिन्टिङ्ग प्रेस नेपालभाषा आन्दोलनया जक्सनया रुपय् हिलावन ।

जनमत संग्रहया ई । भतिचा फुक्का वातावरण दयाच्चंगु । थुगु इलय् भीगु भाषा जातिया खँ नं ल्ह्वनेमाः धयागु धारणा ब्वलना वयाच्चंगु । पद्मरत्नया प्रेसय थीथी पर्चा पाम्प्लेट छापे याय्गु नं जुयाच्चंगु । पद्मरत्न बौद्धिक व्यक्तित्व ला ख हे खत । साहित्य सम्मेलनया दबू दबुली साहित्य व भीगु भाषा आन्दोलनयात कयाः भाषण बियाच्चनीम्ह छम्ह प्रखर वक्ता नं खः वय्कः । न्ह्रुदँया दबुलिं वय्कलं जुजुं जनतायात भिन्तुना मब्यूसां जनतां जुजुयात नं भिन्तुना बियाः भिन्तुना ! भिन्तुना !! भिन्तुना !!! धयादीगुयात परोक्षकथं जुजुप्रति हे आक्रमणया रुपय् उबलय् मनूतय्सं थुइका काल । वय्कःया थ्व निर्भिकतां क्रान्तिकारीतय्त सालाकाल । बाम बिचार धाराय् धेचूम्ह ला वय्कः ख हे खत । वय्कः न्हापा आमचुनावय् पुष्पलालया समर्थनय् नं वंम्ह खत । उकिं वय्कःया प्रेसय् उबलय् बाम बिद्यार्थी संगठनतय्सं थःगु पर्चा पाम्प्लेट छापे याः वल । मचाय्क हे पद्मरत्न बिद्यार्थी राजनीतिलिसे सतिना वन । राष्ट्रिय राजनीतिइ दुतिना दिल ।

भापाली माले पार्टीया बिद्यार्थी पुचः पाँचौंया राष्ट्रिय सम्मेलन जुल चावहिलय् । अन मंकाः खलःया नायः पद्मरत्न तुलाधरं अभूतपूर्व रुपं न्ववानादिल । उबलय् वय्कलं खस भासं बियादीगु भाषणं बिद्यार्थी राजनीतिइ तःधंगु हलचल हे हयाबिल धाःसा राष्ट्रिय राजनीतिइ खुल्ला रुपय् वय्कःया प्रवेश बिन्दु थनं हे सुरु जुल धाःसां पाइमखु ।

देशय् पार्टी प्रतिबन्ध । अथे खःसां पार्टीत भूमिगत रुपय् द हे दु । गुगुं पार्टी तसकं सक्रिय, गुगुं साइनबोर्डय् जक सीमित । न्थ्यागु थजु, नेतात दु, उकिं वय्कःपिंलिसे स्वापू क्वातुया वन । बहुदल वय्वं तितिं देशय् छुं सुधार जुइ, अधिकार स्थापित जुइ धयागु मान्यता ज्वनाः वय्कः भाषा, जातिया आन्दोलन लिसेलिसें राष्ट्रिय राजनीतिइ नं सतित्युं भाल । उबलय्या अति क्रान्तिकारी भ्रापाली पार्टीयात वय्कः थेंजाःम्ह मनू मालाच्चंगु । अपिं स्विगलय् दुहां वय्गु ह्वःप्वाः मालाच्चंगु । न्ह्रुदँया जुलुस न्थ्याकाच्चंम्ह पद्मरत्न व मंकाः खलकय् आबद्ध ल्याय्म्हतय् पुचःया दुने अमिसं यक्व संभावना खंकल । स्विगलय् दुने उपयोगवादी नीति ज्वनाः अपिं न्थ्याः वल । मंकाः खलकय् आबद्ध मनूतय् छैंछैंय् दुहां वेनेगु सुरु यात । अमिसं पद्मरत्नयात ज्वंगु ज्वनं यानाहल ।

बाम भुक्काव दुगु हुनिं बाम बिचारधारा ज्वनावःगु पार्टीतलिसे सतिइसां वय्कलं गुगुं पार्टीइ दुजः जुइत धाःसा स्वीकार यानामदी । वय्कलं थःत स्वतन्त्रकथं जक न्थ्यब्वयादिल । स्वतन्त्र हे जुयाच्चनादिल । स्वतन्त्र जूगु कारणं थीथी इलय् थीथी पार्टीतसं वय्कःयात उपयोग याय्गु नीति नालाहल ।

०४३सालय् राष्ट्रिय पञ्चायतया चुनाव जुइगु जुल । भ्रापाली माले पार्टीं उकी हस्तक्षेप/उपयोगया नीति नाल । व हे कथं वं देय्था थीथी थासं थः मनूत थन । यँपाखे पद्मरत्न तुलाधरयात उपयोग याय्गु नीति नाल । म्हाः धाय् मसःम्ह पद्मरत्न उम्मेदवार जुयादिल । नेवाः ख्यलय् वय्कःया उम्मेदवारीयात कयाः तःधंगु बिबाद ब्वलन । ब्वति काय्ज्यू कि मज्यू धयागु बारे । न्हापा नं ०३८सालय् वय्कः चुनावय् उम्मेदवार जुयादीबलय् सकस्यां देनेमज्यू धकाः नां लित काय्कूगु खः वय्कःयात । आः व हे सः तिख्खर जुल । बिरोधया छ्गू हे जक च्यूताः वय्कः पञ्च जुयाः स्थनावनी । मुँज्याय् वय्कलं थः पञ्च जुइत वनेत्यनागु मखु, थःगु भूमिका न्हापान्हापा रामराजा प्रसाद, रुपचन्द्र बिष्टपिन्सं म्हित्थें म्हितेगु खः । पञ्चतय् मन्त्री जुइगु नं मखु । पञ्चतथें भ्रष्ट जुइगु नं मखु । अन जनताया सः तः वेनेगु धकाः खँ तयादिल । यक्व सहलह लिपा “अथे खःसा

ज्यू” धकाः सर्वसम्मत वय्कःयात चुनावय् थनेगु, सकस्यां खाहालि नं याय्गु धकाः खँ क्वःजित ।

पद्मरत्न चुनावय् देनेगु जुइवं वय्कः जक मखु, यँया सकल खलः पुचःत सक्रिय जुल । चुनावय् सकलें दुब्बां वन । उम्मेदवार दर्ता जुइगु अवस्था वःबलय् तकया दुने राजनीतिइ पद्मरत्नं थःगु छाप त्वःतेत ताःलाय्धुंकल । यँया जःखः च्वंगु गां गामय् वय्कलं बियादीगु न्वचुलिं अनया जनतायात प्रभावित याना हय्धुंकल । किपुली जूगु आमसभा व मातृभूमि पत्रिकाय् उगु सभाया कभरेजं उबलय्या जनतायाके हलचल हयाबिल । जनमत संग्रहस धांधली यानाः बहुदलयात बुकाव्यूगलिं पञ्चायत बिरोधी खेमाया दक्व मनूत पद्मरत्नया पँ ल्यू वल ।

पञ्चतय् भ्रष्टां जनता आजित जुयाच्चंगु । उबलय् पद्मरत्नं थःगु राजनीति इमान्दारीताया राजनीति जुइ । रापसया रुपय् वयागु तलब तर्कं जनताया नितिं छ्यलेगु जुइ धकाः नारा ज्वनाः भ्राःबलय् जनता आकर्षित जुइगु स्वभाविक हे खत । वय्कलं थः जनताया पँ लिनाः जनताया सः तय्त अन वनेत्यनागु । अनं जनताया बहुदलया माग याय्गु धयागु धापुतिं जनताया मन साल । वय्कलं वसन्तपुरय् बियादीगु भाषण अभूतपूर्व जुल । व भाषणं देशयात हे वाराक्वारां संकाबिल । पञ्च सरकारय् भुखाय् ब्वल । परिवर्तनकाभि जनताय् क्रान्तिकारीताया उर्जा तनाबिल । अभूतपूर्व जुल व भाषण । भाजु किरण साय्मिं व भाषणया टेप यानादीगु । लिपा व भाषण क्यासेटय् भरेयानाः बजारय् पिहां वल । सुनां व भाषणया टेप थःगु पसलय् तयाः हाय् कल, वया पसः न्थ्यःने आमसभाथें मनूत हुल्ल मुनाः व भाषण न्यनाच्चनीगु । मनूतय्त चुम्बकं सालेथें साल । सम्मोहनया जादु जाःगु भाषण जुल व । जनताया नुगलय् उकुसमुकुस जुयाच्चंगु खँ पद्मरत्नं न्ववानाब्यूगु जुल । बस छु मानि व क्यासेट देय्त्र्यंक हे न्यन । व हे क्यासेटया हुनिं जिल्ला जिल्लाय् पञ्चायतया बल्लाःगु किल्ला वाराक्वारां सन । धाय् हे म्वाःल, पद्मरत्नया ल्यूल्यू मानव सागर बाः वल । यँ जिल्ला छगुलिं पद्मरत्न हे पद्मरत्न जाल । वय्कः ल्याःखानां ल्याःखाय् मफय्क अत्याधिक मर्त चुनावय् त्यात । धया गथे वय्कलं व्यवहारय् नं अथे हे यानादिल । राष्ट्रिय पञ्चायतया दुने बहुदलया माग यानाः हलचल यानादिल । थःत वःगु तलब गां गामय् बियादिल । सिन्का छपु त्वःथुलेगु राजनीति ज्वनाः न्थ्याः भ्राःम्ह वय्कलं देय् न्यंकया जनतायात पञ्चायत बिरुद्ध गोलबन्द जुइगु, आन्दोलित जुइगु ज्याय् ज्वःमदुगु योगदान बियादिल । ततःधंगु पार्टी सुलाच्चनेमाःगु इलय् वय्कः देय्त्र्यंक न्यनादिल । छ्गू क्यासेटया भाषणं देय्त्र्यंक ततःधंगु आमसभाया ज्या याय्गु धयागु संसारया इतिहासय् न्थ्यथनेबहःगु घटना खः । पञ्चायतयात हाकुतिनेगु ज्याय्, देय्त्र्यंक जनजागरण थनेगु ज्याय् वय्कःया थ्व ज्वःमदुगु योगदान खत ।

सरलता । इमान्दारीता । निष्पक्षतां देशय् राजनीति याय् धकाः वयाच्चोंपि पार्टीया नेतातय् वय्कः बिश्वासपात्र जुजुं वन । वय्कः मदय्कं मगाःम्ह जुयावल । सकस्यां वय्कःयात पत्या यात । वय्कःया मार्फत छुं जुइफु, छुं याय्फइ धयागु बिश्वास ब्वलन । बाम बिचारधारायाम्ह खःसां नेपाली कांग्रेसया नेतातलिसे नं वय्कः सतिना दिल ।

देशय् भाषिक अधिकार शून्य जूगु, शोषण तच्च्या वनाच्चंगु । जनता अधिकारबिहीन जूगु । पञ्चतय् निरंकुशता अप्चया वनाच्चंगु आदि हुनिं नं पञ्चायत हाकुतिनेगु नितिं थःम्ह छुं याय् हे माः धयागु मति तयाः पद्मरत्नं थःत देय्था नितिं प्यानादिल ।

खःजा पद्मरत्न याकःचा । अथेखःसां व छम्ह शक्ति जुइधुंकल । खनेदय्क हे भूमिगत पार्टीतय् मनूस्वयां स्विगलय् पद्मरत्नया मंकाः खलःया मनूत यक्व जुल ।

पद्मरत्नया थःत छुं काय्गु धयागु स्वार्थ मदु । मात्र जनताया हक, अधिकार स्थापित याय्गु जक वय्कःया तातुना । थ्व पूर्वकेत छम्ह व्यक्ति, छपुचः हालां पूवनी मखु । तःधंगु शक्ति हे मदय्क मगाः । उगु शक्ति निर्माण जुइत नं जनताय् आत्म बिश्वास व आन्दोलित जुइगु इच्छा ब्वलनेमाः । जनतां आः ला छुं जुइ धयागु पत्याः याय्माः । अजाःगु वातावरण ब्वमलतले जनता सतकय् कुहां वइमखु । स्वीदैनिसं बल्लाकातःगु जुजुया पञ्चायतया जग अथें वाराक्वारां संके फइमखु । ०४२ सालया कांग्रेसया सत्याग्रह बिफल जूगु नकीतिनि हे खः ।

थुपिं सकतां यथार्थतायात दुवाले धुंकाः सकल नेतातनाप तःक्वःतक च्वनेधुंकाः पार्टीतय्गु शक्ति वय्कलं थुइकादिल । जनता ला पञ्चायतया बिरुद्ध आन्दोलित जुइत तयार हे दु । मात्र सलाइ छपु कीगुया आवश्यकता जुयाच्चंगु ।

राजनीति याय्गु धकाः दय्कूगु पार्टी राजनीति याइगु स्वाभाविक हे खः । अपिं सुम्क च्वनी हे मखु । अपिं थःगु माथं जनताय् वना हे च्वंगु दइ । अमिसं छुं नं छुं याना हे च्वनी । नापनापं देय्था परिस्थितिंया नं मूल्यांकन यानाच्चंगु दइ ।

जनताय् ह्यूपाःया चाहना तीब्र जुयावयाच्चंगु पार्टीतसें थुइकेधुंकल । वाः चाय्केधुंकल । अथे खःसां थःके दुगु छ्गू अहंम् त्वःते मफयाच्चंगु अवस्था ।

०४२सालया सत्याग्रह बिफलतां मर्माहत जूगु नेपाली कांग्रेसं हाकनं छक्वः पञ्चायतयात छ्गू धक्का बीकथं आन्दोलन याय्गु तयारी यात । पद्मरत्नया धाःसा पञ्चायत ध्वस्त हे याय्गु चाहना । कांग्रेसया जक आन्दोलनं पञ्चायत ध्वस्त जुइ धयागुलिइ वय्कःयात पत्याः मदु । न्हापा नं कांग्रेसया आन्दोलनय् जनता उलि कुहां मवः । कांग्रेसं नं मेपिं पार्टीतय्गु बः मकाः । मेगु पार्टीं नं कांग्रेसया आन्दोलनय् तिबः मब्यू । उकिं वय्कलं आः जुइगु आन्दोलन कांग्रेस जक मखु, बामपन्थीनाप जानाः मंकाः आन्दोलन याय्माःगु

खँय् बः बियादिल । नापनापं थ्व खँ पूर्वकेया नितिं थः नं सक्रिय जुयादिल ।

उबलय् नेपाःया पार्टीतय्गु खँ धाःसा थीत्यः व थी मत्यःया अवस्था । वं वयागु ख्वाः हे मस्वइगु । व वयाथाय् मवनीगु । व वया ल्यूने मच्चनीगु, वं वयात न्थ्यःने मतइगु ।

देय्था नेतृत्व याय्माःगु पार्टी, नेतातय्गु हालत धाःसा थजाःगु ।

थजाःगु तरीकां न आन्दोलन पूवनी, मात्र जनताया आन्दोलित जुइगु चाहनाया मि जक स्याइ । आन्दोलन पूमवन धाःसा पञ्चायतया आयु जक ताहाः जुइ ।

पद्मरत्नया सरलता । बौद्धिकता । बस्तुनिस्थ तर्कसंगत राजनीतिक मूल्यांकनं नेपाली कांग्रेसया नेता गणेशमानजु बामपन्थीलिसे जानाः मंकाः आन्दोलन याय्गुली सहमत जुयादिल ।

थुखे बामपन्थीत नं न्हय्यू कुचा । गुलिसियां ला कार्यकर्ता हे मदयधुंकल । मात्र साइन बोर्ड छपाः घय्पुनाच्चंगु दु । शुलि जुइकाः नं अहम् त्वःते मफु । हालत थजाःगु कि कार्यकर्ता व शक्ति दुपिनि नेता पिलुइ मछिंछु अवस्था । सुं मदयधुंकूपिनि नेतात धाःसा जनमानसय् स्थापित ।

आःया थें मोबाइलया सुबिधा मदु । दुगु टेलिफोन नं सरकार टेप यानातइगु । पद्मरत्न लुरुलुरु उखे नेताया छैं, थुखे नेताया छैंय् वयवने यायां, सहलह यायां, बल्लं सकल बामपन्थी नेतातय्त थःगु छैंय् छथासं मुंकेत ताःलानादिल । थःथाय् छैंय् सकल बाम नेतातय्त मुंकाः ताःहाकःगु सहलह लिपा सहाना प्रधानया अध्यक्षताय् बाम मोर्चा दय्केत ताःलात ।

गणेशमानजुया नेतृत्वय् नेपाली कांग्रेस व संयुक्त बाम मोर्चा जानाः पञ्चायत क्वःथलेकथं संयुक्त आन्दोलन न्थ्यात । जनताय् छ्गूकथंया पत्याः ब्वलन । पद्मरत्नजु आन्दोलनया न्हापांगु हि, फागुण ७कुःहु हे सतकय् कुहां भाल । थःगु गिरफ्तारी बियादिल ।

न्हियाान्ध् थं जनतां अपूर्वरुपं साथ बिल । चैत्र २४तकया दुने तःम्ह सपूततय्सं सदाहत प्राप्त यात । जनसागर हे सतकय् कुहां वसेलिं जुजुया छुं लगे मजुल । पञ्चायत क्वःदल । बहुदल वल । जुजु सेरोमोरेनल जक जुल ।

जनता त्यात । पद्मरत्नया त्याग, तपस्या, मिहेनत ताःलात । खुल्लामज्जं वय्कलं थःगु रापसया बिल्ला हाकुतिना दिल । वय्कलं चुनावया इलय् जि न्यादैंतक्क पञ्च जुयाच्चनेम्वाःलेमा धकाः यानादीगु इच्छा पूवन ।

जु जुया एकदलीय निरंकुश पञ्चायत क्वःथलेया नितिं, बिस्कं बिस्कं च्वनाच्चोंपि राजनैतिक पार्टीतय्त छथाय् तय्या नितिं, पद्मरत्नं थःत स्वांमाःया खनेमदुगु बल्लाःगु सुकाया भूमिका निर्वाह यानादिल । ०४६या पञ्चायत हाकुतिनेगु आन्दोलनया केन्द्रीय भूमिका वय्कलं म्हितादिल । छम्ह मनूया ज्वःमदुगु योगदान इतिहासय् थ्वयात लुं आखलं च्वय्माः । थ्व हे वय्कःयात बीगु धात्थेगु श्रद्धाञ्जली जुइ । अस्तु ।

अनाररत्न बज्राचार्य

२०४३ सालया राष्ट्रिय पञ्चायतया चुनावया सरगर्भि सुरु जुयाच्वंगु। जिपिं जिमिगु इवाःबाहाः पिनेया कुसुमबियालाछि त्वालय मुनाः गफ यानाच्वनागु। बहनिया ई नं लिबाय् धुकल। उबलय् हे दाजु दुर्गामानन्द पद्मदाइ चुनाव दनेत्यंगु धाःगु हल्ला न्यना खःला धका न्त्यसः तल। जिमिसं नं अथे हे न्यनागु खः धया। दुर्गादाइ नं तुरुन्त हे धाल, पद्मदाइयात चुनावय् थने मज्यू। पञ्च याय्गु ला पद्मदाइयात। वर्दनिसे याना वयाच्वनागु भाषा आन्दोलन ला खतम जुइका। पञ्चायत व्यवस्था विरुद्ध आन्दोलन यानाच्वम्ह पंचायती चुनावय् त्वाकेगु ला ? का! थ्व मज्यू जि हे मज्यू। का नु आः हे पद्मदाइ थाय् वनाः थ्व दिकेमाः। नु आः हे वने नु धकाः सुरे जुल। दुर्गादाइ व पद्मदाइ २२सालया भाषा आन्दोलननिसे नापनाप जुइपिं छुं हे दमथरयापिं जुगुलिं थुलि अःपुक हे खँ न्यकेफइ धइगु दुर्गादाइया बिश्वास जुयाच्वन। जितः का नु नु आः हे वनेगु नु धकाः लाजिम्पातय् ब्वना हे यंकल। बहनीसिया १०ताः जुइ धुकल। जिपिं छैय् थ्यंबलय नं पद्मदाइ छैय् मथ्यःनि। जिपिं पियाच्वना। १०.३०ताः इलय् पद्मदाइ छैय् थ्यंक वल। छाय् थुगु इलय्। का दुहां नु धयादिल। जिपिं दुहां वना। गन भायाच्वनागु ले लिबाक तक्क धकाः न्यना। जि गणेशमान थासं वयागु धयादिल। दुर्गादाइ नं पद्मदाइयाके न्यन, चुनावय दने त्यनागु ला ? पद्मदाइ नं सल्लाह जुयाच्वंगु दनेगु जुइ धयादिल। भचा भचा कौला याना तयधुंकूम्ह दुर्गादाइ नं छाय् चुनावय दनेगु भाषाया नितिं भी थ्व हे व्यवस्थायात विरोध याना जुइगु हाकन व हे व्यवस्थाय् दुहां वनेगु ला ? थ्व जि हे मज्यू धकाः हातां तुं च्वन। पद्मदाइ नं जि चुनावय छाय् दनेमज्यू ? चुनावं त्याकाः व हे व्यवस्था दुने दुहां वनाः बिरोध याय्मज्यू ला ? व्यवस्था दुने दुहांवनाः अन हे च्वनाः विरोध याय्फत धाःसा भीगु आन्दोलन भन् सशक्त जुयाः व्यवस्थायात धरासाही याय्फइ। थौंतक

पञ्चायत व्यवस्थाय् दुहां वीपिन्सं मयासें थःगु खँ तय्मफूगुलिं भीपिं हेपेयाका च्वनेमाःगु का। भी चुनावय् त्याकाः पंचायती संसदय् दुहां वनेगु धइगु व्यवस्था विरुद्ध न्ववाः वनेगु खः। भी हे दुहां वनाः व्यवस्था विरुद्ध सः तय् मफुतलय् थजाःगु सः सुनां नं तइमखु धयादिल। दुर्गादाइ नं हाकनं न्त्यसः तल कि भी त्याइ धइगु छु ग्यारेण्टी ? बुत धाःसा भीसं याना वयाच्वनागु आन्दोलन दक्वं सितिकं वनी। भीपिं हाकनं थथे दने हे फइमखु। सरकारं भीत पेलेयागु यानां यकि धाल। अले पद्मदाइ नं लिसः बिल कि भी थ्व चुनाव बुइ हे मखु। आः नकतिनि जि गणेशमानयाथाय् वनावइगु इमिसं पूर्ण समर्थन याय् धाःगु दु। बामपन्थीत दक्वसिनं नं भीत हे समर्थन याय्त तयार जुयाच्वंगु। भी भाषा आन्दोलनया पासापिं द हे दु। गथे जुया भी बुइ ? थ्व हे भीगु लाकि तःधंगु ह्वःताः खः। सकसियां साभा उम्मेदवारकथं चुनाव दनाः त्याकाः भीगु भाषा आन्दोलनयात सशक्त याय्गु ह्वःताः थ्व हे खः धकाः पद्मदाइ नं धयादिल। थुकी चुकय् जुल धाःसा भीसं लिपा छुं याय् धकाः आशा याय्गु हे बेकार जुइ। मेगु चुनावय् थ्यनकि प्रतिवन्धित पार्टीतसें मेम्ह हे उम्मेदवार ल्यइ। यःसां मयःसां वयात समर्थन याय्माली। उकिं भीत छु फाइदा जुइ। थ्व ह्वःताः भीसं त्वःते मज्यू। थ्व इलय् आम्पे चुनावय् ब्वति काय्मज्यू धकाः हाला मच्चसें चुनावयात भीगु पक्षय् हय्त छुछु याना वनेगु धकाः बिचाः या धयादिल। जिं लिसः बिया पद्मदाइया बिचाः / योजना तसकं बांलाः ताल, उकिं जिं थःम्हं फक्व छितः ग्वाहालि याय् धया। दुर्गादाइया अर्भ थ्व खँय् लुमधं। यक्व लिबाय् धुकल छैय् थ्यंबलय् ११.३०ताः जुल। पद्मदाइ थथे नापं च्वनाः खँ ल्हानागु दकलय् न्हापां खः। थ्व दिननिसे हे पद्मदाइयात जिं छम्ह स्वतन्त्र, कर्मठ, इमान्दार विवेकशील राजनीतिक व्यक्तिकथं हनावना तया वयागु जुल। चुनाव सिधय्काः पद्मदाइ नं धयादीथे हे निर्वाचनया लिच्वः नं अथे हे वल। जनपक्षीय उम्मेवारकथं २०४३साल बैशाख २९ गते जूगु राष्ट्रिय पञ्चायतया चुनावय् सुर्यः चिं कयाः यै जिल्ला दंम्ह पद्मदाइ अत्याधिक ८६हजार मत हयाः त्यात। नेपाः देय्पा राजनीतिइ पद्मदाइ

सुयोग्य, सक्षम, कुशल, इमान्दार, स्वाभिमानी, प्रजातन्त्रया महासेनानीकथं स्थापित जुल।

●●●
चुनावय् पद्मदाइ अत्याधिक मतं त्यात। नेपाःया राजनीतिइ धात्थे हे ज्वाज्वल्यमान म्ह सुर्यःथे जहाथीम्ह व्यक्ति जुल। राजनीति, भाषा, समाज दक्व दक्व थासय् पद्मदाइ मदय् कं हे मगाःम्ह व्यक्ति जुल। नापलाय अःपुम्ह। न्त्याथाय् न्त्याम्हसिनं सःतूसां म्हाः, मलाः मधाइम्ह। मनूत वइ, ब्वनापी त्वःता थकी, व नं मूपाहां धकाः। सःतूपिन्सं काः नं वइमखु तः नं वइमखु। गन जक वनेगु ? बिचरा पद्मदाइ गथे यानाः वनेगु ? म्हाः, मलाः धकाः नं धाय् मसःम्ह। जनपक्षीय वामपन्थी धाःम्ह मनुखं म्हाः, मलाः धाय् नं मजिल। गबले सक्वय् सःती। गबले भ्वैतय् सःती। थुलि ताताःपाःगु थासय्। तर पद्मदाइया अवस्था छुखः, गथेखः। सुयातं च्यूताः मदु। उखे सःतः वइ, थुखे सःतः वइ। गथे यानाः वइ धकाः सुना नं बिचाः नं याइमखु। इलय्ब्यलय् पद्मदाइ नं जितः सःती। गबले ला बहनी ९/१० वजे नं फोन याना हइ। अनार, तोखाय् वनेमाल, नक्साल वनेमाल, बनेपा वनेमाल, आदि आदि थासय् वनेमाल धयादी। जिं ज्यू पद्मदाइ जि वय् धाय्। मोटर साइकल ज्वनाः पद्मदाइया छैय् वने। पद्मदाइ नं गन धाल जि अन ब्वनार्यकेगु। पद्मदाइयात जिं म्हस्यूसानिसे वय्कः न्त्याबले राष्ट्रप्रति चिन्ता यानाच्वनीम्ह जुगुलिं वय्कःयात गथे यानाः ग्वाहालि याय्गु धकाः जितः नं चिन्ता जुयाच्वनीगु। वय्कःयात न्त्यागु ज्याय् नं भचा अःपुका बीफत धाःसा माःबलय् माःकथं ग्वाहालि याय्फत धाःसा वय्कलं उलि हे राष्ट्रया नितिं अप्वः ज्या याय्फइ धइगु बिचाः। सकसिनं पद्मदाइ माया याइगु धइगु हे छम्ह इमान्दार स्वाभिमानी व्यक्ति जुगुलिं खः। उकिं जि नं पद्मदाइ नं धाइगु छुं नं ज्याखँय् जिं म्हाः धाय् मलं।

●●●
प्रेसया लजगाः यानाच्वम्ह पद्मदाइ, चुनाव धुंकाः लजगाः हे राजनीति जुल। काय् म्हायाय् पिं चिचीधिकःनि। कमाइ सुयां मदुनि। राष्ट्रिय पञ्चायतं वइगु भत्ता नं काय्मखु धकाः घोषणा यानादिल। यानाच्वंगु लजगाः दित, निरंकुश

व्यवस्थाया भत्ता काय्मखु धकाः कयामदिल। थ्व ई पद्मदाइया छँया अवस्था गथे जुल जुइ ? गुलि थाकुल जुइ पद्मदाइ व वयकःया छँजःपिन्त ? नीलशोभा पीतं क्वकालिम्ह जूसां जितः अनार दाइ धकाः सम्बोधन याइगु। जि नं छँजःपिथे हे च्वनाच्वनेगु। जा नय्गु इलय् थ्यंसा अन हे जा नं नय्गु। जितः लुमं, पद्मदाइया छँय् वनेबलय् पीत लागिमगि चाचां ख्वक्वमक्व धाइगु। पद्मदाइ नं न्ववाइ मखु, सुम्क च्वनाच्वनी। अय् नं छु याय्, मनूत उतिकं वयाच्वनी। वक्वसित च्या दय्काः त्वंके हे माल। छु ईलिपा प्रेस नामसारी जुल। ज्याय् अनुभव दुपिं मदु। ज्या ब्यूवईपिं नं खास हे मदु। पद्मदाइया काय् नं नकतिनि पढ़्ठा जूम्ह। गनं वनाः ज्या काःवनेगु धकाः नं मस्यूम्ह, उकिसनं मछाःम्ह। प्रेसया ज्याय् अनुभव नं मदुम्ह। उगु इलय् पासापिं मिले जुयाः उखेंथुखेंया प्रेसया ज्या माला हय्गु नं जुल।

●●●
२०५१ मंसिर १४ गते गठन जूगु मनमोहन भट्टराईया अल्पमतया सरकारय् पद्मदाइ स्वास्थ्य व श्रम मन्त्री जुल। जिपिं इवाबाहालय धर्मदाइया छैय् पद्मरत्न सहयोग समिति या ज्याकुथी। कन्हय् सुथय् ८ताः इलय् सिंहदरवार थ्यंकः वनेमाः धाल। मन्त्रीतय् तुयुगु लं सुरुवाः फिनाः हाकुगु तक्वः तपुलि पुनाः कोट फिना वनेमाः। पद्मदाइयाके न लं सुरुवाः न तपुलि, छु नं मदु। तुरुन्त हे पद्मदाइ ज्वनाः जिपिं खिउलय् वनाः लं सुरुवाः, तपुलि, कोट न्यानाः छैय् वना। कन्हय् सुथय सिंहदरवार वनेत जितः वा धयादिल। सुथय पद्मदाइया थाय् वना। पद्मदाइ व जि हाकूगु कारय् च्वनाः सिंहदरवार प्रधानमन्त्री ज्याकुथी वना। भचारलिपा शहिदगेट वनेगु जुल। निम्हं ध्वॉय् दुगु कारय् च्वनावना। शहिदगेट जिपिं थापाथलिइ स्वास्थ्य मन्त्रालय वना। कर्मचारीत लसकुस याय्त लाइनय् च्वनाच्वंगु। पद्मदाइया ल्यूल्यू जि। पद्मदाइयात ब्यूगु स्वां, स्वांमाः जिं काकां गार्डयात ब्यूबुं जि नं मन्त्री च्वनेगु कोथाय् थ्यन। सचिव, सह-सचिव कोथाय् वल। फाइलत हल, ल्हाःचिं तय्कल। मेमेगु फाईल त्वःता थकल। कर्मचारीतसें जितः घरे याय्गु सुरु यात। जि न्हापा २०२६ सालनिसे २०३१ सालतक बीर

अस्पतालय् ज्या याय् धुंकाम्ह जुगुलिं जितः अप्वः धइथे डाक्टरतसें म्हस्यूगुलिं नं इमित खँ ल्हाय्त अःपुल। इमिसं थ्व व धकाः खँ कनेगु यात, जिं इमिगु खँ च्वय् हे माल। अले कन्हय् नं मन्त्रालय वने हे माल। सचिव, सह-सचिवतसें जितः फाइल ज्वंकेगु यात। जि न्हिन्हिं मन्त्रालय वनेमाल, वनां च्वना। अलय् पद्मदाइ सही यानाः “तपाईंलाई तलव बाहेक अन्य सुबिधा पाउने गरी मेरा स्वकीय सचिबालयको स्वकीय सचिव पदमा मिति २०५१ मंसिर २० गते देखि लागू हुने गरी नियुक्त गरेको छु” धकाः पौ बियाः स्वकीय सचिवया पदय् नियुक्त यानादिल।

●●●
राष्ट्रिय पञ्चायतया चुनाव ल्यूल्यू प्रधानपञ्च व उप-प्रधानपञ्चया चुनाव वल। थ्व चुनावय् थ्यंकाः पद्मदाइ पञ्चायती संदनय् माग याःगु बहुदलयात मताः पहः यानाः स्वीकार याःगु खनेदत। यैय् प्रतिबन्धित पार्टी नेकपा व नेपाली कांग्रेस पार्टी थःथःगु चिं ज्वनाः चुनावय् दं वल। सरकारं मौन समर्थन ब्यूथे सुंक च्वनाबिल। नेकपाया सर्वोत्तम डंगोल प्रधानपञ्च व उप-प्रधानपञ्चय् सूर्यप्रकाश श्रेष्ठ, नेपाली कांग्रेसया हरिबोल भट्टराई व तीर्थराम डंगोल अथे हे जनपक्षीयपाखें सीताराम मास्के व केशव स्थापितपिन्सं उम्मेदवारी दर्ता यात। उगु इलय् पद्मदाइ थः वामपन्थी जुगुया नातां नेकपाया नामं चुनाव त्याकाः वामपन्थीयात नेपाःया राजनीतिइ न्त्यःने हय्गु बिचाः। उकिं पद्मदाइ नं जनपक्षीय उम्मेदवारपिं थवंथः मिलेजुयाः निगुलिं पक्षं छम्ह छम्ह उम्मेदवारया मनोनयन लिता कयाः नेकपाया नामं चुनाव ल्वाकेत यक्व कुतः यात। तर ताःमलात। थुखे जनपक्षीय उम्मेदवारपिं सिताराम मास्के व केशव स्थापित पद्मदाइया नामं हे चुनावय त्याइ धकाः धुक। छाय्धाःसां उबलय् सिताराम मास्के पद्मरत्न सहयोग समिति निर्देशक पुचःया दुजः, केशव स्थापित पद्मरत्न सहयोग समिति या कार्यालय सचिव। उकिसनं केशव स्थापित ला दक्वं धयाथे वडा व गाविस नं चाःहिलाच्वम्ह जुगुलिं सकसिनं म्हस्यूम्ह। वामपन्थी शक्ति निकू जुयाः चुनावय् त्वाःगुलिं नेकपा व जनपक्षीय उम्मेदवारपिन्सं चुनाव त्याके फइमखु धइगु पद्मदाइया निचोड। जितः

बिचाः हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

थुगु संस्थाया कार्यकारी निर्देशक सुम्निमा तुलाधरया अबुजु नेपालभाषा आन्दोलनया न्ह्यलुवा, मानवअधिकारवादी, आदिवासीजनजाति अधिकारकर्मि

पद्मरत्न तुलाधर

मत्यवं मदुगुलिं दुःखं कःपिं सकल छँजःपिन्त दुनुगलनिसें बिचाः हाय्काच्वना।

सिविन-नेपाल
रविभवन, यै

बिचाः हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

जि काय्चा नेपालभाषा आन्दोलनया न्ह्यलुवा, मानवअधिकारवादी, आदिवासीजनजाति अधिकारकर्मि

पद्मरत्न तुलाधर

मत्यवं मदुगुलिं श्रद्धाया स्वां देछासें बिचाः हाय्काच्वना।

पञ्चवीर सिंह तुलाधर
लाजिम्पाट, यै

बिचाः हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

भाषा, जाति, धर्म व संस्कृति या समान पलिस्था याय्गु नितिं आन्दोलनया प्रणेता, नेवाः न्ह्यलुवा

पद्मरत्न तुलाधर

मत्यवं मदुगुलिं मदुम्ह तुलाधरप्रति श्रद्धाया स्वां देछासें छँजःपिन्त दुनुगलनिसें बिचाः हाय्काच्वना।

मुक्ति प्र
केन्द्रीय सदस्य

आ नं म्हिगःथें लुमं, उबलय् पद्मदाइया भावना धइगु थ्व चुनाव धइगु पद्मरत्नया नामं व्यक्ति त्याकेगु मखु, राजनीतिक स्थीरताया नितिं शक्ति त्याकेगु खः । उगु चुनावय् जनपक्षीय व नेकपा मिलेजुयाः छगू शक्तिकथं मवःगुलिं पद्मदाइ थ्व चुनावय् नेकपा व जनपक्षीय उम्मेदवारपनिगु दबुली ब्वति कयामदी ।

●●●

छगू शक्तिकथं नेपाली कांग्रेस पार्टी हे चुनावय् त्याःसां ज्यू धइगु खः । उबलय् नेपाली कांग्रेस पार्टी पौष १ गतेयात हाक्नुगु दिं धकाः न्यायका वयाच्वंगु । थ्व चुनावय् नेपाली कांग्रेस पार्टीया उम्मेदवारपिं त्यात धाःसा पार्टीया निर्देशनकथं काठमाडौं नगर पंचायत सरकारया छगू निकाय नं हे पौष १ गतेयात हाक्नुगु दिकथं हनी । शुमित तुरुन्त हे राष्ट्रिय सरकारं बर्खास्त यानाः प्रधानपञ्च व उप-प्रधानपञ्चयात ज्वना कुनी । थुकथं जननिर्वाचित प्रधानपञ्च व उप-प्रधानपञ्चयात कुनेवं नेपाली कांग्रेस पार्टी आन्दोलन याय्त बाध्य जुयाः थुंकिया बिरोधय् आन्दोलन न्ह्याकी । थ्व हे आन्दोलनया स्वरुप तच्चया वंवं छगू न्हूकथं राजनीतिइ ह्यूपाः वइ । अलैतिनि जनताय् नं चेतना ब्वलनि धयादी । अन्तय, वय्कलं धाःकथं हे थ्व चुनावय् वय् कःया भावना प्रतिबिम्बित जुल । नेपाली कांग्रेस हे चुनावय त्यात । हुं ला लिपा पौष १ गते वल । यें नगरपालिकां औपचारिककथं हे पौष १ गतेयात हाक्नुगु दिं धाल । तुरुन्त हे प्रधानपञ्च, उप-प्रधानपञ्च निम्हेसितं पदं निलम्बन यानाः ज्वन । नेपाली कांग्रेस आन्दोलन न्ह्याकल । आन्दोलनया रुप तः धं जुजुं अन्तय् न्हासं चुयाः बहुदलीय ब्यवस्था दय्केगु धकाः संसद विघटन यात । २०४६ साल फागुन ७ गतेया ऐतिहासिक जनआन्दोलनं निरंकुश पञ्चायती ब्यवस्था हे धराशायी जुल । राष्ट्रिय स्वाधिनता व पूर्ण प्रजातन्त्रया नितिं सदननिसें सडक निगुलिं थासय् शीथीकथंया आन्दोलन न्ह्याकादीम्ह पद्मदाइ राजनितिक नेता जक मखु, छम्ह स्वतन्त्र, कर्मठ, इमान्दार, विवेकशील भविष्यवेत्ता नं खः ।

●●●

२०४६ सालं ७ बाम पार्टीयात छथासं पद्मदाइ नं छगू वाममोर्चा दयकादिल । छगू पार्टी ३/३म्ह दुजः स्वतन्त्रकथं पद्मदाइ नापं २२ म्हया वाममोर्चा । उबलय् पार्टीतय्गु ज्याकुथि हे मरुनि । २२/२२म्ह मन मुनेमाःगु । मुँज्या च्वनेत खर्च सुनां याइगु ? उबलय्ूया पार्टीतय्के मुँज्या च्वनेत थाय नं मरु । खर्च याय्गु औकात नं मरु ।

मुँज्याया नितिं माःगु थाय् व खर्चया ब्यवस्था नं पद्मदाइ नं हे चूलाका बीमाःगु । मुँज्या च्वनेत हे थाकु । सुयात धाय्गु ? उकिसनं फयांफछिं सुयातं हुं मधाइम्ह पद्मदाइ । खँया खँय् पद्मदाइ नं वाममोर्चाया मुँज्या च्वनेमफयाच्वंगु खँ जितः कनी । जिं न्यनाच्वनेगु । थ्व खँ निक्वः स्वक्वः हे न्यंकुसेलि जिं पद्मदाइयाके न्यना । थ्व मुना भीसं याःसां ज्यूला ? पद्मदाइ नं याय्फूसा ज्यू नि धयादिल । मुँज्या याय्छिंगु गोप्पगु थाय् दु ला ? अलय् त्कगु छैं दुपिं पासापिं लुमका । न्ह्याबलें वनाच्चनाम्ह छम्हेसिगु छैं वना । छ्थाय् छैय् छगू मुँज्या तय्माल ज्यूला धकाः खँ छुना । जिगु खँ न्यनाः व भचा अकमक्क जुल । भचा म्याःपहलं जीमखु अनार गुरुजु धाल । छाय् ? म्याय्म्वाः, म्याय्म्वाः धया । आः ला राजनीतिक स्वतन्त्रता दयधुकल । पद्मदाइ नं थाय्ूया ब्यवस्था याना बीमाःगु जुयाः छन्त धाः वयागु धया । कन्हय्कंस मन्त्री प्रधानमन्त्री जुइपिं नेतात नं वइ । लिपा छन्त ला फाइदा हे जुइ नि धया । व नं ब्यापारी मनू । अले वं गबलेयात माःगु धाल । थाय् बीगु खःसा जिं पद्मदाइनापं खँल्हानाः खबर याय् धया । पासा नं जिं छैय् खँल्हानाः अनार गुरुजुयात खवर याय् धाल । थ्व खँ जिं पद्मदाइयात कना । सुयाथाय् गन धाल, पुतली सडकय् तीर्थमुनि स्थापितया छैं धया । थाय् छिंसा हल्ला मजुइगु जूसा ज्यू धयादिल । अथे हल्ला जुइथाय् मखु

जि न्ह्याबलें वनाच्चनागु थाय् धया । छन्हु निन्हु लिपा पासांजितः फोन याना सःतल । जि वना । पासां जितः जिं छु छु याय्माः धकाः न्यन । ४/५धौया नितिं थाय् बीगु, हल्ला मयाय्गु, न्ह्याःसा न्हिनय् छक्वः च्या त्वंकेगु ब्यवस्था यानाबीगु धया । अनार गुरुजुं धासेलि जिं थुलि यानाबी । गबले याय्गु निन्हु न्ह्यः खबर याना बिज्याहुं धाल । जि दंग जुयाः लिहां वयाः सरसर पद्मदाइया छैय् वनाः थ्व खँ कना । तुरुन्त हे पद्मदाइ नं पुतलीसडकया तीर्थमुनि स्थापितया छैया ठेगाना बियाः मुँज्या सःतादिल । मुँज्या जुल । जि छम्ह नं ग्वाहालिमिकथं उगु मुनाय् च्वनाः खँ न्यनेगु शौभाग्य चूलात । मुँज्याय दुपिं मध्ये निर्मल लामा चुरोट त्वनेमाःम्ह जूगुलिं छिन्न छिनय् हे जितः चुरोट छु दुसा ज्यू धाइगु । चुरोट न्याना बीगु । मुँज्याय् लः हयाबीगु, चुरोट हयाबीगु, च्या हयाबीगु ज्या जिगु । न्हिनय् पासा तीर्थमुनी मुँज्याय् वःपिन्त समेबाजि ज्वरेयाना नकाबिल । पद्मदाइनापं सकलें लय्ताल । जिपिं निम्ह धन्यवादया पात्र जुल । कन्हय् जि पासा नापला वना । थजाःगु राष्ट्र दय्केगु मुँज्या छैय् तय्दयाः पासा तीर्थमुनी ला भन् हे दंग जुयाच्वंगु जुयाच्चन । पासां जितः धाल, हाकनं हाकनं थाय् माःसा धया बिज्याहुं अनार गुरुजु धाल । पासायागु खँ न्ययाः जि नं तसकं दंग जुया । हुं दिन लिपा । खँया खँय् जिं पद्मदाइयात धया, थाय् माःसा तीर्थमुनी हाकनं

बी धाःगु दु । पद्मदाइ नं हाकनं हाकनं दुःख बी जीला धयादिल । तीर्थमुनी तसकं मिलेजूम्ह पासा जूगुलिं हाकनं छक्वः काःसा हुं जुइमखु । हाकनं छक्वः अन हे यानादिसैं धया । हुं दिन लिपा बाममोर्चाया मेगु छगू मुँज्या नं अन हे जुल । व मुँज्याय् मनमोहन अधिकारी, साहाना प्रधान, निर्मल लामा, सीपि मैनाली, अमिक शेरचनपनिगु ख्वाः जितः थौं नं लुंमसे वःनि, मेपिं लुमसे मवः । थ्व मुँज्यायात निरन्तर बियाः सार्थक याय्मा धइगु मनतुना । तर हाकनं व हे पासायात गुलि धाय्गु धकाः जितः नं मछासे च्वन । जनबाहालय पासा शरद कसाःया छैय् लुमसें वल । तीर्थमुनी स्थापितया छैय निक्वः बाममोर्चाया मुँज्या यानागु खँ पासा शरद कसाःयात कना । शरद कसाः व तीर्थमुनी थःलाःपिं धकाः जिं स्यू । तीर्थमुनीयात गुलि दुःख बीगु शरदया छैय् नं छिं, थन छैय् नं छक्वः मुँज्या तय्गु ला धकाः न्यना । शरदं पद्मदाइ मानय् जुइ ला ? मानय् जूसा ज्यू नि धाल । पद्मदाइयात धकाः लिपा छगू मुँज्या जनबाहाःया शरद कसाःया छैय् जुल ।

●●●

२०५२ सालनिसें माओबादीया जनक्रान्ति सुरु जुल । माओबादी जनक्रान्ति सुरु जूसानिसें शान्ति प्रकृथाय् थ्यंकेत पद्मदाइ नं छुछु यानादिल धइगु खँ नेपालय् जक मखु, संसारया हे नितिं न्हाय्कथें छर्लक्क जुयाच्वंगु जुल । तर सरकारं

माओवादी नेतातय्त स्यानाः वा म्वाःम्वाकं हयाब्यूपिन्त ५०गू लख बीगु धकाः ख्यंया मू तयातःगु ई । २०६२सालया बैशाख महिना माओवादीया जनक्रान्ति उत्कृष्ट अवस्थाय् थ्यनाच्वंगु ई । अजाःगु इलय् माओवादी जनक्रान्ति अन्तिम चरणय् माओबादीया सुप्रिमो नापंया खँल्हाबैल्हा धकाः भारतं पिहांवःगु “द एसिया पोष्ट” व “द टाइम्स अफ ईण्डिया” नांया पत्रिकाय् पद्मदाइया फोटो छापेयानाः क्याप्सनय् माओबादी सुप्रिमो प्रचण्ड धकाः च्वयाः सन् २००५ अप्रिल १८ व १९ गते पत्रिका पिकात । थुखे नेपाःया प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवां नं “प्रचण्ड भन्ने अरु कोही छैन, प्रचण्ड भन्ने पद्मरत्न नै हो ।” धकाः भाषण याइगु । उखे भारतीय पत्रिकां पद्मदाइया फोटो तयाः माओबादी सुप्रिमो प्रचण्ड धकाः च्वया पत्रिका पिकयाबिल । सरकारं ख्यंया मू तयातःगु ई । पद्मदाइयात हाकनं मेगु छगू कृतिम भ्रण्फट वल । पद्मदाइ नं जितः सःताः अनार, भारतं पिहांवःगु “द एसिया पोष्ट” व “द टाइम्स अफ ईण्डिया” पत्रिका थौं हे भीके याय्माल धयादिल । जि नेपाल एयरलाईन्सया बहालवाला कर्मचारी । जिं तुरुन्त हे दिल्लीया भिसा अर्थप्रवन्धक रविन्द श्रेष्ठयात फोन यानाः पत्रिका ख्वया हय्माल धया । वं कन्हय् कुन्हु हे निगुलिं पत्रिका छ्वयाहल । पत्रिका ल्हातय् लाय्कथं थ्व गलत समाचारयात कयाः भारतीय राजदूतयात ज्ञापनपौ बीगु ज्या जुल ।

●●●

पद्मदाइ जिगु जीवनया छगू चकंगु पुस्तकालयथें जुल । देशय् हुं घटना जुल वा देशया राजनीतिक अवस्थायया खँ सीकेत जि पद्मदाइया थाय् वनाच्चनेगु । पद्मदाइ गबलें हे छैय् सुम्क च्वनाच्चंगु मखना । खाता हुयाच्चनी । अंगलय् खायातःगु फ्रेम हुयाच्चनी । सफुतिइ थानाच्च्वंतु धू हाय्काच्चनी । लं ल्थ्यानाच्चनी । हुं नं हुं ज्या यानां च्वनी । सुनापं खँल्हाना चितः बुभ्भे मज्गु खँ नं धयाच्चनी । ज्या यायां हे पद्मदाइ नं जिनाप खं ल्हानाच्चनी । घण्टौ घण्टौ । गबाय्त च्वन, उबाय्त हे खँ कनाच्चनी । गबले तक जि च्वनाच्चने, पद्मदाइ नं खँ कना हे च्वनी । पद्मदाइ नेपाःया राजनीतिया बारे जितः कंगु गुलियहे भविष्यवाणी धाथें सत्यय् परिणत जुजुं वंगु जि अनुभव यानागु जुल । उकिं जिं म्हसीकाम्ह पद्मदाइ राजनीतिक नेता जक मखु, राजनीतिक भविष्यवेत्ता नं खः । थुकथं पद्मदाइनापं च्वनाः ज्या याय् दुगु जिगु नितिं तसकं हे अहोभाग्यया खं जुल ।

हाय्का

मदन लाल तुलाधर
(ने.सं. १९३८ कौलागा द्वादशी)

समानतां जाःगु लोकतान्त्रिक व्यवस्थानया विगुल पुयादीम्ह नेपाल सम्बत् २०७५ चैत्र १५ गते दुःखं कःपिं सकल नेपाली जनसंख्यामे बिचाः हाय्काच्चना ।

हाय्का

मदन लाल तुलाधर
(ने.सं. १९३८ कौलागा द्वादशी)

समानतां जाःगु लोकतान्त्रिक व्यवस्थानया विगुल पुयादीम्ह नेपाल सम्बत् २०७५ चैत्र १५ गते दुःखं कःपिं सकल नेपाली जनसंख्यामे बिचाः हाय्काच्चना ।

बिचाः हाय्का

मदुमह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

भाषा, जाति, धर्म व संस्कृतिया समानतां जाःगु लोकतान्त्रिक व्यवस्थापलिस्था याय्गु नितिं आन्दोलनया विगुल पुयादीम्ह नेपाल सम्बत् २०७५ चैत्र १५ गते दुःखं कःपिं सकल नेपाली जनसंख्यामे बिचाः हाय्काच्चना ।

बिचाः हाय्का

मदुमह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

भाषा, जाति, धर्म व संस्कृतिया समानतां जाःगु लोकतान्त्रिक व्यवस्थापलिस्था याय्गु नितिं आन्दोलनया विगुल पुयादीम्ह नेपाल सम्बत् २०७५ चैत्र १५ गते दुःखं कःपिं सकल नेपाली जनसंख्यामे बिचाः हाय्काच्चना ।

बिचाः हाय्का

मदुमह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

भाषा, जाति, धर्म व संस्कृतिया समानतां जाःगु लोकतान्त्रिक व्यवस्थापलिस्था याय्गु नितिं आन्दोलनया विगुल पुयादीम्ह नेपाल सम्बत् २०७५ चैत्र १५ गते दुःखं कःपिं सकल नेपाली जनसंख्यामे बिचाः हाय्काच्चना ।

बिचाः हाय्का

मदुमह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

भाषा, जाति, धर्म व संस्कृतिया समानतां जाःगु लोकतान्त्रिक व्यवस्थापलिस्था याय्गु नितिं आन्दोलनया विगुल पुयादीम्ह नेपाल सम्बत् २०७५ चैत्र १५ गते दुःखं कःपिं सकल नेपाली जनसंख्यामे बिचाः हाय्काच्चना ।

जिन्दगीइ नापलानाम्ह न्हापांम्ह मन्त्री

पूर्णिमा शाक्य

ने.सं. १११५या ई। न्हापां न्हापां जागीर नयागु ई। नेवा: मचा, स्वनिगलय् जन्म जुया: थन हे ब्वलनामह जि, मां अबुया मुलय् नं अयकतकं कुहां मवनानीमह जि, सरकारी सेवाया लोकसेवा जाँच बिया। नां पिहाँ वल, छैज:पिं लय् लय्ता:। जि नं तसकं लय्ता:। तर छै स्वयां तापाक सिन्धुपाल्चोकया चौतारा अस्पताल हँ। नियुक्ति कया: अबुया ल्हा:पिं ज्वनातुं जागीर न: वना। व इलय्, लँ पूर्वक बांमला:गु जुया: न्याघौतक बिका: थ्यन, सिन्धुपाल्चोकया चौतारा अस्पताल। याक:चा थ: नं च्वने मर्ननीग, अबुया नं म्हाय्य त्व:ते नुग:स्या। हाजिर याना: अबुलिनां तुं छैय् लिहाँ वया।

तापा:गु खना: छैज:पिन्सं जागीर न: वनेम्वाल धयाथे न्वात। मखु, थ्व जागीर जिं त्व:तल धायुवं छम्ह नेवा: लोकसेवाय् पा: जूवनी, जिं त्व:ते मज्यू धयागु जिगु दृढ आत्मबलं जिं जागीर मत्व:ता। सरुवा याना: स्वनिगलय् वय् जि हे ज्यूनि धयागु खँ न्यना: जिं जागीरयात कथहं न्ह्याका। व हे इवलय् जागीर नयागु अनुभव थ:के दुगु ला ख हे मखु। व नं नकतिनि नर्सिङया सर्टिफिकेट लेभल क्वचाय्कामह। थौंकन्हय्या धाय्गु ख:सा प्लस टु पास जूगु सरहयाम्ह जि व इलय्। जिं बा:यात न्वाना, “बा: जागीर सरुवा याना: वय् ज्यू धा:गु, अले भी पद्मरत्न दाइ स्वास्थ्य मन्त्री दुबलय् छव: धयाब्यू ले।” सरुवा याय्गु प्रकृया छु ख: मसीकं हे बा: व जि तथ्यक पद्मदाइ नापला: वना। व इलय् भी पद्मदाइ स्वास्थ्य मन्त्री। ख:, व हे ई, जिं जिन्दगीइ न्हापां नापलानाम्ह मन्त्री, व धयाम्ह स्वास्थ्य मन्त्री अलय् भी पद्मरत्न दाइ।

जि दंग जुया पद्मदाइ नापलाय्

खना:। “आ: जिगु सरुवा जुइगु जुल, जि छै सतिक्क जागीर नय् खनीन धयागु मती नं।” तर पद्मदाइ, “व म्हास्यूम्हेसित सरुवा याना: छै लिक्क जागीर नकाब्यू।” धाय्गु मती दुम्ह मनू मखु खनि। जित: पद्मदाइ नं न्वात, “स्व मै, छ अन चौतारा हे हँ। अन नं नेवा:त दु। नेवा:तय् संगठीत या:। पासा दय्की। भ्यलय् पुने सय्की।” थुलि धा:गु जिगु न्ह्यपुइ दुहाँ वन। गुगु खँव:त जिं जिगु जिन्दगीइ छ्यले सय्का, थ:त थ:म्हं याक:चा मजुइका। अनं पद्मदाइ नं धा:गु मेता मेता खँत नं आपालं दुगु ख:। “दुर्गमय् च्वना: स्वास्थ्य सेवा ब्यूपिन्त दक्षता ब्वलकेत आपालं नीतिइ ह्यूपा: हय्

थुगु खँय् धा:सा जिं छुं भचा जक लब: काय् खन। छाय्धा:सा पद्मदाइ स्वास्थ्य मन्त्री जूगु इलय् हे दय्कूगु व नीति नियमकथं जि ता:ई, व इलय् दुर्गमकथं नालात:गु चौताराय् जि मच्चना।

त्यनागु दु। छिपिं थेंजा:पिं वनेमा: हँ। उकिं देश, विदेशय् थ:गु विषयस उच्च शिक्षा, थ:गु स्वयां च्वय्या तगिं ब्वनेत अ:पुका बी, प्रमोशनय् आपालं ह्व:ता: चूलाइ।”

थुगु खँय् धा:सा जिं छुं भचा जक लब: काय्खन। छाय्धा:सा पद्मदाइ स्वास्थ्य मन्त्री जूगु इलय् हे दय्कूगु व नीति नियमकथं जि ता:ई, व इलय् दुर्गमकथं नालात:गु चौताराय् जि मच्चना।

न्ह्यागु हे जूसां पद्मदाइ नं धा:गु व खँव:त जित: थौं नं त:जि जुया: भलभल लुमना वइ। गुकिं याना: जिं म्हास्यूगु थासय् वना: पासा दय्केफत। धाय् छम्ह स्वाबलम्बनमह जुया: म्वाय्फत। पद्मदाइ नं अथे मधा:गु जूसा सायद जिं व इलय् हे थ्व सरकारी जागीर त्व:ते धुनागु जुइ कि जिगु जागीर छै लिक्क मजु धका:। थुकथं भी पद्मदाइ धयाम्ह छम्ह ह:पा:या श्रोत ख: धका: जिं थुइका कया।

पद्मरत्नयात बिचा: हाय्का

राजा शाक्य

“य:म्ह पद्म! छं थ: मदय्का: न्हूदँया जुलुस ल:ल: जुया वनेमा धका: धयागु ख:ला?”

यदि छं धा:गु ख:सा स्व, छं ब्वलंकूपिं नेवा:त गुलि असक्षम्य। किपू पांगा, सक्व, ख्वप, थिमिलिँ पिने पिने नं धरान चितवन, विराटनगर, धादिङ फुक्क थासं न्हूदँया जुलुस धया खँ मन्यसे वया हे बिल का। यदि छं मधा:गु ख:सा छं हे स्वनात:गु न्हूधा: यानात:गु धाय्, न्हूदँ समारोह समिति पद्मरत्न मदुगु त्वह: तया: जुलुस हे दिका बिल।

ख नं भीसं साहुं क्यपिं ब्याक्क जनतातय्गु त्यासा पुला: नेपाल सम्बत् स्वमह शंखधर साख्वा:या नामय् जुलुस पिथनागु ख:नि, मखु ला? आ: जुलुस हे दिका: छ्यं स्वया: ब्वह: तजा: जुइत मखुनि, मखु ला? छु याय्, नेवा:त कुचाकुचा थलाबिल का। नेपाल सम्बत् १०९९ दँय् नेपालभाषा मंका: खल: स्वना: न्ह्याकागु न्हूदँया जुलुस त:जिक न्ह्याका। छैछा छैछापतिं म्हापूजा यावत भुतुली ज्वरे याय्गु हे त्व:ता: लस्कर का लस्करया जुलुस न्ह्यात, “न्हूदँया भिन्तुना” स: घुन्मीकं थ्वय्कल। धिमे बाजं, गुंला बाजं, नाय् खिं, ताँयनाय् घ्वाँयनाय्, घुँन्या: बुँज्या प्याखपा: काकां स्वनिग:या लाछित सर्गं थ्वय्क नँ न्यात। जाकि सिन्हलं कपा: ह्याउंसे च्वना: छ्यैय् सर्गं ल्हातय् मन्थना: म्हुतु संके हे मीछं। ताय्, अबीर व स्वां वा गात। थ्व स्वयां छ्वा: ह्याउंका न्हाय् च्वामुपिन्सं “फजुल खर्च! साम्प्रदायक।” धका:

नाग:तुग: यात। छु ईमिस देश विकासया नामय् अबीं तका का तका भ्रष्टाचार या:गु यात, छु धाय्गु? न्हाय् च्वामुपिं जक ल्यया: ल्यया: राज्यया मेचय् प्पय्तुकेयुयात छु धाय्गु? पञ्चायतकालनिसं थ्व न्हूदँया आन्दोलन क्वत्यलेत मस्व:गु मखु। थ्व देशय् मदुपिं महिता:त नाप ल्वाना वयाच्चनागु थौं पीदँया भीगु आन्दोलन व संघर्षया इतिहास ११३९ दँया न्हूदँया समारोह समितिं छू मुँज्याया घौपलख हे क्व:थला बिल। छंत ब्यक्ति मुख, शक्ति ख: धा:सां किलं नया: भ्वाभ:गु धलिंथें ध्वारारं थुनाबिल। थ्वयात बिडम्बना धाय् लाकि सम्बेदना धाय्गु?

जि राजनीतिया धुँकासा मिहेमस:, य नं मय:। तर छम्ह निम्ह पासापिन्सं “भी राजनीतिइ दुहाँ मर्वक भीगु आजु पूवनी मखु।” धका: हाला जुइ। ख:, भी हाला जुया, सना जुया। गुम्हं पञ्चायतय् गुम्हं काप्रेसय् गुम्हं एमालेय् सा अले गुम्हं माओवादीइ दुहाँवन। तर गुदँ लहिनां गुदां मर्व, जात: प्वला: स्वदां मर्वथें जुयावन। छं हे नं “जि नेवातय्गु भोटं जक त्या:गु मखु” धका: प्यासुया बिल। आखिर भीत लंगरं बुर्जाय् पानात:गु थें याना: “मारा:” याना: नयाबिल। का, ख:ला कि मखु?

आ: जुजु मदय्धुंका: नं कम्यूनिष्टत स्वब्वयु निब्व त्याना वना: नं थन नां जक धर्मीनरपेक्ष। जनजातितय् भाय्यात राष्ट्रिय भाय् धका: सविधानय् न्ह्यथना: नं थ:गु भासं ब्वनेगु राष्ट्रिय नियम मदु। सीम्ह साया ला तकं नय्मज्यू। समानुपातिक धा, समावेशी हे धा, राज्यय् न्हाय् च्वामुपिं जक इलिल्ल सपानिचात थें भुनाच्चंगु दु। केशव स्थापित छम्ह ३ नं प्रदेशय् मन्त्री जुल नं बर्मू नं कयतापुजा यानात:म्ह जुयाच्चन। लिकाय्गु, तय्गु ईमि यत्थे। आ: ला:सा वया थासय् अष्टलक्ष्मी शाक्य वय्फु। छाय्धा:सा वं नेवा: राज्य नं मधा:, ताम्सालिङ नं मधा:, नव:गु बागमतीयात कय्च्याना: “बागमती प्रदेश”या नां ब्यूगु दु।

धाय्ज्यू ला मज्यू जिं मस्यू, छन्त जिं छु मधयानि। छन्तु जि आशा सफूकुथिइ वनेत लँय् वनाच्चनागु, न्यतपा:च्चय् छम्ह एमाले कामरेड पासा नापलात। वंजित: खनेसातं हे “राजदाइयात छता धाय्।” पद्मदाइ नं सूर्य: चिं कया: नं जिमिगु पं मलिसे मालेय् दुहाँ वन हँ, कि तटस्थ च्वनेमा:गु, मच्चं। जिमिसं वयात खिचा सरह याय्तिनि।” थौं व पासा मदय्धुंकल। थथे धाय्गु करं क्यगुलिं दिक्कत कामरेड पासाया आत्मायात कुकथं चोट मलाय्मा धका: क्षमा फवनाच्चना। अथेसां अबलय् जित: इवात तं वल। “पद्मरत्न एमालेय् वन ला मालेय् वन, व जिं मस्यू। जित: राजनीतिनाप छुं हे स्वापू मदु। पद्मरत्न जिमि पासा ख:। पासा जूसां वया व जिगु बिचा: पाय्फु। थजा:गु खँ जित: धाय्गु मखु, पद्मरत्नयात हे धा: हँ।”

थुकथं राजनीतिइ दुहाँ हे मर्वसां पद्मरत्न पासा जूगुलिं वया हे भावना व बिचा:नाप प्यपुनाच्चंगु भा:पिया: चुक्लिं याइ। अथेसां थन नेवा:त थ: स्वयां कमजोरपिं नेवा:तलिसे जक राजनीति याय्स:। न्हाय् च्वामुपिलिसे राजनीति याय् मस:। अथे जुया: भी कल:गालय् खिचा जुया: ल्वानाच्चनेमा:।

नेपालभाषा मंका: खल: न्यादँ लिपा न्हूधा: या:बलय् जिं पासापिन्त धयागु ख:। “भीसं आ: मंका: खल:या भाला न्हूपिन्त ल:ल्हाय्

मा:। बरु भीसं न्हूपिं पासापिन्त ग्वाहालिं याय्भनं निर्दोत इमित क:धाय् व स्यनेत लिध्वासा जक जुयाच्चनेगु धयागु ख:। तर जित: अबलय् थाय् मदुया त्वा:छैय् मंका: खल:या दुज: न्हूधा: व न्हूगु खल: पुच: दुतिना: म्हासीका पौ बीत भाला बिया: तथातल। छिपिं फुक्कं प्रदीत पुस्तकालयस वना: चुनाव या:वन। न्यनाकथं मंका: खलकय् छम्हेसिनं (थन नां मकाय्) यक्व दुज: दय्का: थ: नाय: जुइगु ग्वसा: ग्वल हँ। अबलय् जि वार्ता - क्या! राजनीति। आ: नं छ अइलय् मन्त। छ्याज्जे छम्ह जक दनि। मेपिं दुज:पिन्सं ला सकसिनं त्व:तेधुंकल धा:गु न्यना। ख:, मखु, व ला जिं बांलाक्क मस्यू। आ: हे मदय्धुंका: याक:चा मनूया मंका: खल: गथे जुयाच्चनेफइ धयागु का!

पद्म! छं लुमं जुइ ह ला? छ राष्ट्रिय पञ्चायतया चुनावय् दंबलय् पासापिनि सुयां हे ल:ल: मधा:। मंका: खल:या नाय: जुया: नं मंका: खल:या पासापिके छस: हे मन्यं धका: छन्त न्यनेकने पौ ल:ल्हा:गु नं ख:। लिपा दुर्गालाल दाइया छैय् मुँज्या च्वना: सहलह ब्याय्धुंका: ब्याक्क नेवा: जनतायात खँ थुइकेत जनबहालय् जनबहा:द्य: धलिं लुइगु दबुली त:जिक मुँज्या याना। जनबहा: छगुलिं इतिइति च्वं। जि मुँज्या न्ह्याकाकिमि। छ दबुली थाहाँ मव:तलय् ब्याक्कसिया मिखा जिके। राज्यं हय्का: वइगु सुचं वल। सकलें सतर्क। आकाभ्काय् हय्का: वय्वं छ नं जि नं छथाय् हे लात। लिपा न्यना - मुँज्या नाय: जुयाच्चम्ह भाषानिभा: प्रेमदाइयात “अय् बुढा, तिमी किन बसीरहेको? उठेर जाऊ।” धा:बलय् प्रेमदाइ नं “सभाइ सिद्धेको छैन, सभापति कसरी उठेर जान्छ?” धाल हं।

थ्व खँपुं जिगु गुगलय् इवय्पिल। जिके भीगु जातिया संघर्षया म्वानाच्चंगु बाखं लुयावल। “इतिहास न्ह्यानातुं च्वनी, सभा जुयातुं च्वनी।”

पद्म छ मदय्धुंक्सां छंगु न्वचुयात ह:पा: भा:पिया: - “थन छक्व: आ: नेवा:तय्सं त:धंक संघर्ष याय्मानि। बस् भीगु इतिहास थुकथं निरन्तर न्ह्यानातुं च्वनी, सभा जुयातुं च्वनी।”

बिवा: हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता, नेवा: न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व **पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं मदुगुलिं मदुम्ह तुलाधरप्रति श्रद्धा प्वंकूसें दु:खं क:पिं सकल छैज:पिन्त दुनुगलनिसें बिचा: हाय्काच्चना।

मोहन सुनार, नाय:
नेपाल सुनचाँदी व्यवसायी महासंघ

बिवा: हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता, नेवा: न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व **पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं मदुगुलिं मदुम्ह तुलाधरप्रति श्रद्धा प्वंकूसें दु:खं क:पिं सकल छैज:पिन्त दुनुगलनिसें बिचा: हाय्काच्चना।

रमेश महर्जन, मेयर
कीर्तिपुर नगरपालिका

बिवा: हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता, नेवा: न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व हलिं नेवा: दबूया संरक्षक **पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं मदुगुलिं श्रद्धा प्वंकूसें दु:खं क:पिं सकल छैज:पिन्त दुनुगलनिसें बिचा: हाय्काच्चना।

शाक्य सुरेन, नाय:
हलिं नेवा: दबू
नेपा: देय् मू कव:

पद्म दाइया म्हगस भीसं पूर्वके

डा. महेशमान श्रेष्ठ

भाषिक समान अधिकार, जातिय समान अधिकारया लागि पद्म दाइन पंचायत विरुद्ध जेहाद घोषणा यात । पंचायत क्वःदल । पद्म रत्नया छ्यनय् न्ह्याः ने.कां. जक मखु वाममोर्चा सत्ताय् थाहां वन । ने.कां. व वाममोर्चा सिन्हाय् जुयाः पंचायति व्यवस्था न्ह्याका तःगु भाषिक व जातिय विभेद यथावत न्ह्याका यंकल । यै महानगर पालिकायुक्तकन नेपाल भाषा छ्येके मविल । पद्म दाइया नुगः खल ।

जनयुद्ध न्ह्याकाच्चमह माओवादि नेवाः राज्यया ध्वाय् ब्वेकल । पद्म रत्नया मन माओवादीपाखे क्वसाल । थःगु ज्यानया तकन च्यूता मतसें माओवादियात कुवुयाः पद्म दाई न्ह्याः वन । गणतन्त्र वल । पद्म दाईया छ्यनय् न्ह्याः माओवादि न सत्ताय् थ्यन । तर पद्म दाईयात दक्कलय् मालाच्चगु भाषिक समानता जातिय समानता मवः । भाषिक व जातिय विभेद यथावत् । २०६९ जेठ १४ नेवाः राज्य वे त्यंगु न्हि । माओवादि नेवाः तयत् जक मखु सकल आदिवासि जनजाति तयत् विश्वासघात यात । ने.कां. व एमालेया ब्राम्हण वादि ध्वंचात नापतुं दनाः माओवादिया ब्राम्हणवादि ध्वंचातसेन तीहु धका हालाहल । पद्म दाइन महान क्रान्तिकारी धका भाःपिया तःपि पुष्पकमल दाहाल, डा. बाबुराम भट्टराई ब्राम्हणवादी ध्वंचात लानाच्चन ।

कांग्रेस, एमाले व माओवादी स्वंगू मखु छुहे पार्टी लानाच्चन । ब्राम्हणवादी पार्टी । ब्राम्हण वादी वर्मु नेतात आदिवासी जनजाति विरुद्ध छप् जुल । नेवा राज्य नचुका छ्वेयत् संविधान सभा भंग यात । पद्म रत्नया नुगः खल । आक्रोसय् वयाः धाल थ्व विभेदकारी व्यवस्था विरुद्ध भीसं हतियार ल्ह्वनेतन तयार जुइमाः । पद्म रत्न खवख्व सिनावन ।

आ भीसं गम्भिर जुयाः बिचाः यायेमाःगु दु, नेवाः तय्या महान् नेता पद्म रत्न मन्त धका ख्वजक ख्वयाच्चनेगु लाकि , पद्म रत्न अमर जुइमा धकाः हालाजक च्वनेगु लाकि, पद्म रत्न यात ख्वयेकाः स्यानाछ्वपि ब्राम्हणवादी पार्टीतय् विरुद्ध , ब्राम्हणवादी नेता तय् विरुद्ध दनेगु । पद्म रत्नया म्हगस पूर्वकेत थपिंसन फुगुचाःगु यायगु लाकि मयायगु ? भीसं पद्म रत्नया म्हगस पूर्वकेत स्वनिगःया दक्क व्वेनेकुथी नेवाः मस्तसें नेवाः भाय् व्वेनेखनिगु सुनिश्चित याकेमाःगु दु । अनियन्त्रित आप्रवासनयानाः अल्पमतय् जक मखु पुसाहे मत्यंक् न्हना वनेत्यपि आदिवासि नेवाःत वचय् यामाःगु दु ।

**कांग्रेस, एमाले व माओवादी
स्वंगू मखु छुहे पार्टी
लानाच्चन । ब्राम्हणवादी
पार्टी । ब्राम्हण वादी वर्मु नेतात
आदिवासी जनजाति विरुद्ध
छप् जुल । नेवा राज्य नचुका
छ्वेयत् संविधान सभा भंग
यात । पद्म रत्नया नुगः खल ।**

स्वनिगःया जग्गा स्वनिगल पिनेयापिन्त मीमदैगु याकेमाःगु दु । अनियन्त्रित आप्रवासनं याना लः महु, धः महु, लै महु अस्तव्यस्त स्वनिगः, हलिमय् दकलय् प्रदुषित स्वनिगः, सांस्कृतिक सम्पदा जक मखु विश्व सम्पदा न खतराय् लानाच्चंगु स्वनिगः वचय् यायमाःगु दु । स्वनिगलय् जनसंख्या माःगु सिबे अप्व जुइधुकल । जनसंख्या बिस्पोटन याइगु अव्यवस्थित शहरी विकास जक मखु व्यवस्थित शहरी विकास न जिमित म्वाः धकाः दनेमाल । विकास या नामय् जुयाच्चंगु बाह्य चक्रपथ निर्माण, न्ह्युग शहर निर्माण जिमित म्वाः स्वनिगल पिने यकि धकाः सः थ्वेकेमाःगु दु । नेवाः तय् आदिभूमि स्वनिगलय् आदिवासी नेवाः तय्के मन्यसें यःयःथे याय्दैमखु खवरदार ! आदिवासी नेवाः तय्या आत्म निर्णया अधिकारयात सम्मान या ! धकाः स थ्वेकेमाःगु दु । पद्म रत्नया म्हगस पुर्वकेत भी आदिवासी नेवाःत सकलें छप् जुयाः दनेमाल ।

पत्रकारिता ख्यः व पद्मरत्नया म्हगस

श्रीकृष्ण महर्जन

वंगु गुंलाया ई खः । पद्मरत्न तुलाधरयात जनस्तर नागरिक अभिनन्दन यायगु ग्वसाः । वय् कःयात नागरिक अभिनन्दन यायगु ग्वसाः निसे हे थीथीकथंया न्ह्यसः ब्वलानाच्चंगु खः । नेपालभाषा मंकाः खलःनाप स्वानाः बाय् वय् कलं जीवनय् निःस्वार्थ भाव तयाः सुं सुं मनूतयगु व्यक्तिगत ज्या थः पदय् थ्यंगु अवस्थाय न मयात धइगु सवालयात कयाः यक्व नेवाः तय्सं न्ह्यसः तयाच्चंगु ई खः । अलय् नागरिक अभिनन्दन ज्याइवः ग्वसाः ग्वःपिनिगु सवालयात कयाः व थःपिन्त थाय् मन्त धइगु भावकथं न थीथीकथं न्ह्यसः व मचाय्क असहयोगया भूमिका जुयाच्चंगु खः । उगु इलय् पद्मरत्न तुलाधर धाइम्ह बहुआयामीक ब्यक्तित्व खः धकाः सीकाः मेगु फुक्क खँ ल्वःमंकाः जूसां न वय् कःया न्हापांगु ज्याज्कवया लसताय् जनस्तर अभिनन्दन यायमाः धइगु ताय्काः थःगु हे कथं ज्या याइपिं न्ह्याः वनेगु इवलय् जि न दुथ्याःगु खः ।

जि पद्मरत्न तुलाधर धइम्ह शान्ति प्रक्रियाया दूत, २०४६ सालया जनआन्दोलनया निती महत्वपूर्ण भूमिका म्हितादीम्ह, पञ्चायत कालय् पञ्चायतय् वनाः खवख्व जनताया आवाज तयादीम्ह, मानवअधिकारवादी, नागरिक अभियन्ता न्ह्यलुवा, आदिवासी जनजातिया सर्वस्वीकार्य नेता, भाषा, जाति, संस्कृति नाप फुक्ककथंया उत्पीडन मुक्तिया निती नेतृत्व यानादीम्ह ब्यक्ति जुयाः न छगु संस्थाकथं धस्वानाच्चमह जनताया शक्ति खः धकाः बालाक्क हे स्यू । अथे हे पद्मरत्न तुलाधर स्वयं पुलांम्ह पत्रकार धकाः न म्हस्यू । उकिं जि छम्ह न संचारकःमि जूगु ल्याखं वय्कलं पत्रकारिता ख्यलय् यानादीगु योगदानयात थुइकेगु व सीकेगु नाप वय्कःलिसे पत्रकारिता ख्यःयात कयाः यक्व खसभाय् ल्हाय् खनीगु छगु ह्वःताः खः धकाः जिं ताय्का । पद्मरत्न तुलाधर नागरिक अभिनन्दन समारोहस हे च्वनाः ज्या याय्गु व वय्कःया थुगु विषयसं अझ अप्वः सीकेगु व थुइकेगु नापनाप पत्रकारितायात कयाः वय्कःया अनुभवयात पित हय्गु जिगु कर्तव्य न ताय्का । नेवाः पत्रकारतय्गु राष्ट्रिय संगठन नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया नायःया ल्याखं न वय्कलं यानादीगु पत्रकारितायात कयाः पित हय्गु जिगु कर्तव्य हे

खः धकाः जिं ताय्का । अलय् छुं हे चीजयात वास्ता मयासे थःम्हं याय्फइगु ज्या याय् धकाः पलाः ल्ह्वनागु खः ।

नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूपाखे नेपालभाषाया न्हापांम्ह पत्रकार धर्मादित्य धर्माचार्यया बुदिं हनेगु इवलय् वाइमय शताब्दी पुरुष डा. सत्यमोहन जोशी न्हापा थः छम्ह न पत्रकार जूगु खँ कनादीगु खःसा व हे खँयात लुमंकाः लिपा वय् कःलिसे सहलह ब्याकुब्याकुं छुं दै लिपा जूसां न वय्कः छम्ह नेपाःया समावेशी पत्रकारिता सुरु यानादीम्ह न्हापांम्ह ब्यक्तित्व खः धकाः खँ पितहया पत्रकारिता ख्यलय् स्थापित याय्गु ज्या जूगु दु । वय्कः वाइमय शताब्दी पुरुष डा. जोशीयात नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूपाखे समावेशी पत्रकारिताया अग्रज धकाः घोषणा हे यानाः सम्मान याय्गु ज्या नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय

**वय्कःया क्वथाय् नेवाः भाय्या
पत्रकारिता नाप मातृभाषाया
पत्रकारिता व समग्र नेपाःया
पत्रकारिताया सवालयात कयाः
गुकथं खँ जूगु खः आःतक नं थौं थें
हे लुमनि ।**

दबूपाखे मिडिया फेष्टिभलया इलय् जूगु खः ।

गथे वाइमय शताब्दी पुरुष डा. सत्यमोहन जोशीयात समावेशी पत्रकारिताया न्ह्यलुवा धाय् फत अथे हे पद्मरत्न तुलाधरयात न पत्रकारिता ख्यलय् नमूना ज्या यानादीम्ह खः, नाप वय्कलं यानादीगु पत्रकारितापाखे सय्केगु व सीकेगु खँ याय्फत धाःसा तःधंगु उपलब्धी जुइ धकाः ताय् कागु खः । थ्व हे नागरिक अभिनन्दन इवलय् पद्मरत्न तुलाधरयात गुकथं सम्बोधन याय्फइ ? गुकथं वय्कःया भावनायात दुथ्याकेफइ नाप नेपाःया पत्रकारिता ख्यलय् गुकथं यंकेफइ धकाः न्ह्यसः ब्वलनाच्चंगु खः ।

थजाःगु अवस्थाय वय्कःया लाजिम्पातय् च्वंगु छैय् वना, सुथ न्हापां । वय्कःया यक्व खँ न्यना । वय्कलं थःम्हं पत्रारिता ख्यलय् यानागु योगदानयात कयाः कनादिल । थः छम्ह मेसिन चले याइम्ह, सम्पादन याइम्ह, समाचार च्वइम्हनिसें छगु पत्रिकाय् माःगु गुलि न मसलात खः व फुक्क च्वइम्ह नापनाप पत्रिका तर्क इना बियागु खँ कनादिल । नेवाः भाय्या नापनाप खस भाय्या न पत्रकारिता यानाः थःम्हं गबलें न छुं मकयागु तर आर्थिक रुप फुकेगु ज्या जूगु खँ कनादीगु खः । मनूतयगु स्वतन्त्रता, आदिवासी जनजातिया अधिकारया निती पत्रकारिताया माध्यम थःम्हं फूचाःगु कथंया ज्या यानागु खँ कनादिल । वय्कलं नेपाःया राजनीतिक

नेतातलिसे पत्रकारिताया माध्यम हे स्वापू तय् फूगु खँ तर्क कनादीगु खः । पत्रकारिता ख्यलय् यानादीगु वय्कःया अनुभव ब्यागल हे खने दु । वय्कलं नेपाःया पत्रकारिता ख्यलय् मातृभाषाया पत्रकारिता गुलि अप्वः बिकास जुइ, उलि हे व समुदायया अस्तित्व ल्यनाच्चनीगु न्ह्यथनादिसें नेवाः भासं गुलि अप्वः पत्रकारिता ब्यवसायिक जुइ, उलि हे अप्वः नेवाःत थःपिनिगु अधिकारया निती सचेत जुइ धयादीगु खः । अले यक्व न्ह्यवनिसें पत्रकारिता नेवाःतय्सं माभासं याना वयाच्चंगु जूसां आःतक न नेवाः भासं राष्ट्रिय दैनिक पिकाय् मफूगु तर्क दुःख ताय्कादीगु खः । नेवाः भासं पत्रकारिता यानाः म्वाना नय् फयाच्चंगु खनेमदु धकाः वय्कलं धयादीगु इलय् जि थः नेवाः भासं हे पत्रकारिता याना नयाच्चानागु खँ कनागु इलय् वय्कःया ख्वालय् लसता वःगु खः ।

पद्मरत्न तुलाधर नेवाः भाय्या पत्रकारिता यक्व बिकास जुइमाः । नेवाः भासं न राष्ट्रिय ह्मिपौ पिहां वय्माः । नेवाः भासं न पत्रकारिता याना नय्फइगु अवस्था अझ अप्वः ब्वलनेमाः । माभासं पत्रकारिता याइपिन्त राज्य विशेष सुविधा बीमाः । नेवाः भाय्या पत्रकारितापाखे हे नेवाःतय् अधिकारया निती दनेत थुइकेगु ज्या जुइमाःगु आशा यानादीगु खः । अबलय् वय्कःया क्वथाय् नेवाः भाय्या पत्रकारिता नाप मातृभाषाया पत्रकारिता व समग्र नेपाःया पत्रकारिताया सवालयात कयाः गुकथं खँ जूगु खः आःतक नं थौं थें हे लुमनि ।

थ्व हे दथुइ पद्मरत्न तुलाधरया पत्रकारिता ख्यलय् योगदानयात कयाः ज्याइवः याय्गु पत्रकार पासापिनिगु दथुइ ब्यापक सहलह लिपा अन्ततः वय्कःयात हनेज्या याय्गु इवलय् वाक् स्वतन्त्रताया निती मिसन पत्रकारिता, आदिवासी अधिकारया निती समावेशी पत्रकारिता धकाः नारा बीमाः धइगु खँ जुल । अनं लिपा वय् कःयात हनेज्याया निती ब्यापक तयारी जूगु खः । अन्ततः पद्मरत्न तुलाधरयात नेवाः पत्रकारिता ख्यलं न अभिनन्दन याय्कथंया ज्याइवः जुल । उगु इलय् वय्कलं पत्रकारिता ख्यलय् यानादीगु योगदानयात कयाः यक्व चर्चा न जुल । स्वयं वय् कलं न कनादिल । वय्कः तुलाधरयात अभिनन्दन याःगु छुं दि लिपा हे म्ह मफयाः अस्पतालय् वासः याकुयाकुं हे मन्त । वय्कः मदुगु थौं लच्छि हे मदुनि । थौं वय्कलं पत्रकारिता ख्यः व पत्रकारिता ख्यलं याय्माःगु ज्यायात गुकथं म्हगस खंकादीगु दु व पूर्वकेगु ज्या भी सकल नेवाः पत्रकारतय्गु दायित्व खः । वय्कलं वाक् स्वतन्त्रताया निती मिसन पत्रकारिता व आदिवासी जनजातिया अधिकारया निती समावेशी पत्रकारिता यानादीगु ज्यायात थौं न निरन्तरता बीमाःगु अवस्था दु । अधिकारया निती सकल नेवाः पत्रकारत जानाः न्ह्यःने वनेमाःगु अवस्था दु ।

बिचाः हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर

(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता, नेवाः न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व **पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं मदुगुलिं मदुम्ह तुलाधरप्रति श्रद्धा प्वकूसें दुःखं कःपिं सकल छँजःपिन्त दुनुगलनिसें बिचाः हाय्काच्चना ।

यरिकाजी कसाः

क्षेत्रपाति, इखापुखु, यै

बिचाः हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर

(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता, नेवाः न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व **पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं मदुगुलिं मदुम्ह तुलाधरप्रति श्रद्धा प्वकूसें दुःखं कःपिं सकल छँजःपिन्त दुनुगलनिसें बिचाः हाय्काच्चना ।

पवित्र वज्राचार्य, नायः

ओलम्पस क्लब

बिचाः हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर

(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्बत् आन्दोलनया प्रणेता, नेवाः न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व हलिं नेवाः दबूया संरक्षक **पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं मदुगुलिं श्रद्धा प्वकूसें दुःखं कःपिं सकल छँजःपिन्त दुनुगलनिसें बिचाः हाय्काच्चना ।

कजि

न्हूदँ समारोह समिति ११३९ यल

गणेशमान सिंहया १०४कवःगु बुदिया हन

लौहपुरुष कथं नांजाःम्ह सर्वमान्य नेता गणेशमान सिंहया १०४कवःगु बुदिया लसताय् गणेशमान सिंह तथा जन आन्दोलन सहिद स्मृति प्रतिष्ठानया खसालय् यँया शान्ति वाटिकाय् हनेज्या लिसे सफू पितव्वज्या जुल ।

ज्याइवल्य् मूपाहाँ सम्माननीय उप-राष्ट्रपति नन्दबहादुर पुनं मह जोडी मदनकृष्ण श्रेष्ठ व हरिवंश आचार्ययात जनआन्दोलनया इलय् यानादीगु योगदानया कदर यासे जन आन्दोलन स्वर्ण पदक लःल्हाय्गु ज्या जुगु खः । मूपाहाँ उपराष्ट्रपति पुनं योगेन्द्रमान श्रेष्ठ ऐतिहासिक विषयलय् चव्यादीगु “सातसाल लिपाया सातमहिना” नांयागु नेपालभाषाया सफूया पितव्वज्या नं यानादीगु खः ।

पितव्वज्या जूगु सफूयात कयाः नेवाः

न्त्यलुवा मल्ल के सुन्दरं समालोचना यानादीगु उगु ज्याइवल्य् संविधानसभाया पूर्व सभामुख सुभाष चन्द्र नेम्बाङ, नेपाली कांग्रेसया नेता कृष्ण सिटौला, पूर्वउपप्रधानमन्त्री प्रकाश मान सिंहया

नापनापं सम्मानित जुयादीपिं मदनकृष्ण श्रेष्ठ व हरिवंश आचार्यपिन्सं नुगः खँ तयादीगु खः । ज्याइवल्य् उपस्थित जुयादीपिन्त प्रतिष्ठानया नायः भीमसेनदास प्रधानं लसकुस यानादीगु खः ।

उपप्रधानमन्त्री ईश्वर पोखरेलपाखें मरुसतःया अवलोकन

उपप्रधान नाप रक्षामन्त्री ईश्वर पोखरेलं मरुसतलय् अवलोकन यानादीगु दु । काष्ठमण्डप पुनःनिर्माण कमितिया नायः नापं प्रदेश नं ३या सांसद राजेश शाक्यं मरुसतः पुनःनिर्माण थ्व हे वइगु असार महिनाया दुने छगू

तल्ला सिधइगु जानकारी बियादिल । मरुसतलय् उपप्रधान नापं रक्षामन्त्री ईश्वर पोखरेललिसें प्रतिनिधिसभाया सांसद कृष्णगोपाल श्रेष्ठ, जीवनराम श्रेष्ठ व ७ न प्रदेशसभाया सांसद बसन्त मानन्धरपिं नं भायादीगु खः ।

नेवाः एफएमपाखें संचारकःमिपिन्त हन

नेवाः एफ.एम. १०६.६पाखें छगू ज्याइवः यासे नेपालभाषा न्ह्यानाचवंगु संचार माध्यमया नापनापं नेपालभाषायात थाय् बियातःगु देय्न्त्यंकया ५२गू संचार माध्यमयात छगू ज्याइवः दथुइ मूपाहाँ वाडमय शताब्दी पुरुष डा. सत्यमोहन जोशी हनापौ लःल्हानादीगु खः ।

किपूया लाय्कूया दबुलिइ जूगु उगु ज्याइवल्य् नेवाः एफ.एम. न्यौमि पुचःया नं औपचारिक रुपं घोषणा जूगु खः । अनक

मिडिया प्रालिया नायः नविन महर्जनया सभाध्यक्षताय् जूगु उगु ज्याइवल्य् यँ क्षेत्र नं १०या प्रतिनिधिसभाया सांसद राजेन्द्रकुमार केसी, प्रदेश ३या सांसद पुकार महर्जनलिसें अनक मिडिया प्रवन्ध निर्देशक श्रीकृष्ण महर्जन व बरिष्ठ पत्रकार सुरेशकिरण मानन्धरपिन्सं थःथःगु नुगः खँ तयादीगु खः ।

नेपाल सम्वत् ११३९ न्हूदँ व नेवाः एफ.एम. भिर्निदँ फुनाः भिर्स्वदँ कयंगु लसताय् उगु ज्याइवः जूगु खः ।

नेपाल...

मदुगु खँ लुमंकुसें वयंकलं तुलाधरया निधनं भाषिक, जनजाति व मानव अधिकार आन्दोलनय् तःधंगु क्षति जूगु खँ धयादिल ।

ज्याइवल्य् नेपाल सम्वत् न्हूदँ राष्ट्रिय समारोह समिति ११३९या नायः सत्यभामा माथेमा लसकुस यानादीगु खःसा ज्याइवः समितिया दुजः पञ्चनारायण महर्जनं न्ह्याकादीगु खः ।

सांसदपिं कृष्णगोपाल श्रेष्ठ, जीवनराम श्रेष्ठ, प्रदेश सांसद राजेश शाक्य, बसन्त मानन्धर लिसें स्थानीय जनप्रतिनिधिपिनिगु उपस्थितिइ जूगु भित्तुना च्यालि बसन्तपु महाद्यः पार्वती देगलं न्ह्यानाः प्याफः, त्यंगः, थाय् मदु, असं, वंघः, न्हूसतक, ओमबहाः, लगं, ह्यूमत, क्वहिर्ति, भिंघःत्वाः, परोपकार जुयाः लखुतीर्थय् थ्यंकूगु खः । लखुतीर्थय् न्हूदँ समारोह समितिया पुलांम्ह नायः डा. चुन्दा वज्राचार्यया सभाध्यक्षताय् भित्तुना सभा जूगु खः । उगु ज्याइवः समितिया दुजः सुजिब वज्राचार्य लसकुस यानादीगु खः । अथे हे ज्याइवल्य् यँ महानगरपालिका १५ वडाया वडाध्यक्ष ईश्वरमान डंगोलं शखधर दिवसयात कयाः थःगु नुँगः खँ प्वकादिल । ज्याइवल्य् ब्वति काःपिं सकलसित समितिया दुजः उमेश स्थापितं सुभाय् देछानादीगु खःसा ज्याइवः समितिया दुजः नानीहिना महर्जनं न्ह्याकादीगु खः ।

नेवाःतयगु परम्परागत सांस्कृतिक बाजा धिमे, धाः, बासुरी नापं थीथी बाजं थाना ढलंढःम्ह मनूत सहभागी जुयादीगु खः । न्हापा न्हापा न्हूदँया भित्तुना जुलुसय् थें हे मनूत थुगुसी शंखधर दिवसय् सहभागी जुयादीगु खः ।

यलय् मंकाः चिबाखं मुँज्या

बिस्कंगु सवाः ज्वनाः यलया इखालखु त्वालय् स्वम्हसिया मंकाः चिबाखं मुँज्या जूगु दु ।

सुधिर ख्वबिया सभाध्यक्षताय् सुनिल बज्राचार्य न्ह्याकादीगु उगु मुँज्याय् दिव्या ताम्राकार, ज्ञानीबाबु मानन्धर व रेणु श्रेष्ठपिन्सं थःपिनिगु च्वसां पिदंगु म्हातिं न्यापु ल्याखं स्वम्हसिनं मुक्कं भिन्यापु चिबाखं ब्वनाः न्यंकादीगु खः । उगु मुँज्याय् बरिष्ठ बाखंच्चीमि भाषाह्यमि राजा शाक्य, मोक्ष्य बहादुर अमात्य, भगतदास श्रेष्ठलिसें आपालं साहित्यकारतनापं स्थानीयबासीपिसं ब्वति कयादीगु खः ।

सभाध्यक्ष ख्वबिं स्वम्ह बाखंच्चीमि व ब्वतिकाःपिं मध्ये गोला प्रथां ल्यःम्ह छम्हेसित मतिनाया चिं लःल्हानादीगु खः ।

बिचाः हाय्का

मदुम्ह पद्मरत्न तुलाधर
(ने.सं. १०६१ सिलाथ्व पुन्हि-११३८ कौलागा द्वादशी)

नेपाल सम्वत् आन्दोलनया प्रणेता, नेवाः न्ह्यलुवालिसें बहुआयामिक ब्यक्तित्व हलिं नेवाः दबूया संरक्षक **पद्मरत्न तुलाधर** मत्यवं मदुगुलिं श्रद्धा प्वकूसें दुःखं काःपिं सकल छँजःपिन्त दुनुगलानिसें बिचाः हाय्काचवना ।

मंकाः ख्वबि

मंकाः धुकु बचत तथा ऋण सहकारी
कुलाभुलु, यँ । ४२१५८६१

समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली,
सामाजिक सेवा सबैको जिम्मेवारी

समृद्ध नेपाः सुखी नेपाःमि,
सामाजिक सेवा सकलसिया जिम्मेवारी

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

(क) व्यापारी त्यासा
(ख) हायरपचेज त्यासा
(ग) आवासीय त्यासा

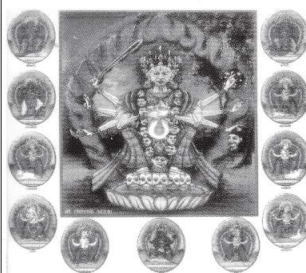

(घ) शेयर त्यासा
(ङ) मुद्दती रसिद धितो त्यासा
(च) क्रमिक निक्षेप त्यासा

मिलन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.

ह्वनाछें, पाको, न्हूसतक, यँ, नेपाः

फोन ल्याः ४२३१०३६, ४२२२०६५, ४२१६१६७, फ्याक्स : ४२१६१६७

राम प्रजापति
प्रोप्राइटर

हार्ती मिठाई भण्डार
(शुद्ध शाकाहारी)

कालिमाटी चोक, टंकेश्वर मार्ग, काठमाडौं ।
फोन नं. : ४२७२९९९, मो. ९८०३९८०६९९

यहाँः-विवाह, व्रतबन्ध, पार्टी, पिकनिक, तथा अन्य शुभ कार्यको लागि अर्डर अनुसार मिठाईको व्यवस्था गरिन्छ ।

जैशीदेवल युथ क्लबपाखें रञ्जित व लामा सम्मानित

यँया जैशीदेवल क्लबया पुलांम्ह कार्यकारी दुजःलिसें तेक्वान्दोया प्रशिक्षक शुद्धोधन मान रञ्जित व कासामि विधान लामायात छगू ज्याइवःया दथुइ हन।

न्हूदें ने.सं. ११३९ व स्वन्तिया लसताय् जैशीदेवल युथ क्लबया ग्वसालय् जुगु उगु ज्याइवलय् दुजः प्रवेश बहादुर श्रेष्ठ स्वांमाः, राजेश शर्मा खादा क्वाथुकादीगु खःसा मूल्याज्जे चन्द्रगोपाल प्रधानं छयैय् सर्गं बियादीगु खः। सम्मानित जुयादीपिन्त क्लबया नायः राजेश प्रजापति हनापौ लःल्हानादीगु खः।

क्लबया नायः राजेश प्रजापतिया सभाध्यक्षताय् जुगु उगु ज्याइवलय् ताःई लिपा अमेरिकाया ओरेगन राज्यय् तेक्वान्दोया प्रशिक्षककथं ज्या याना च्वनादीम्ह शुद्धोधन मान रञ्जितयात वासिङटन काउण्टीया अदालतपाखें

दोषमुक्त यानाब्युगु लसताय् क्लबपाखें सत्यया विजय जुगु भाःपियाः रञ्जितयात हनेगु ज्या जुगु खः। रञ्जितयात सन् २०१७य् ३म्ह मिसापिन्सं प्रशिक्षणया इवलय् अनुचित यौन दुर्व्यवहार याःगु द्वपं ब्युसें मुद्धा तःगु खःसा उगु मुद्धायात कयाः अनया अदालतपाखें दोषमुक्त यानाब्युगु खः।

चिग्वः धिमे प्रशिक्षण क्वचाल

त्वाः खलः ओमबहाःया ग्वसालय् वंगु चैत महिनासिं सुरु जुगु चिग्वः धिमे प्रशिक्षण छगू ज्याइवः यासैं समापन याःगु खः।

यँ महानगरपालिकाया प्रमुख विद्यासुन्दर शाक्य मूपाहाकथं भायादीगु ज्याइवलय् पाहाकथं प्रदेश सभा सांसद अष्टलक्ष्मी शाक्य, २३ वडाअध्यक्ष मचाराजा महर्जन, गुरु नापं पुलांम्ह नायः शंकर महर्जनपिं भायादीगु खः।

ज्याइवलय् धिमे गुरु सुर्यनारायण डंगोलयात मूपाहां यँ मनपा प्रमुख शाक्य सम्मान यानादीगु खःसा धिमे प्रशिक्षण कयादीपिं भिखुम्ह प्रशिक्षार्थीपिंत दसिपौ

लःल्हानादीगु खः।

राजभाइ ज्यापुया सभापतित्वय् न्ह्याःगु ज्याइवलय् शंकर महर्जन, गुरुपिं लक्ष्मीनारायण महर्जन, धर्मनारायण महर्जन व धनबहादुर महर्जन अथे हे कजिपिं भिद्यः महर्जन, चिनी महर्जन व जयनारायण महर्जन व मसुवाः लक्ष्मीनारायणपिंत नं विशेष सम्मान :गु खः। ज्याइवलय् थीथी सांस्कृतिक ज्याइवः नं न्ह्यब्वःगु खः।

ज्वेल्स् बचतया गुक्वःगु दँमुज्या

ज्वेल्स् बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडया गुक्वःगु साधारण सभा जुल।

उगु साधारणसभां किरणभाई बज्राचार्यया नेतृत्वय् उपाध्यक्षय् बिपिन शाक्य, सचिवय् सुबिन बज्राचार्य, कोषाध्यक्षय् प्रजाराज शाक्य, सह-सचिव संजय शाक्य व सह-कोषाध्यक्षय् तेज बहादुर बज्राचार्ययात सर्वसहमतिं ल्यःगु दु।

अथे हे दुजलय् राजेश शाक्य, मोतिशान्ती शाक्य, मोतीमान शाक्य, राज्यलक्ष्मी बज्राचार्य, गिरेन्द्र शाक्य, हेराकाजी शाक्य व भिमरत्न शाक्ययात नं सर्वसहमतिं ल्यःगु खः। नापं लेखा तथा सुपरिवेक्षण समितिइ ध्रुवकुमार कसःजुयात संयोजक अथे हे दीपेन्द्रराज बज्राचार्य व त्रिलोकराज शाक्ययात दुजलय् ल्यःगु दु।

नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघया बरिष्ठ उपाध्यक्ष पारितोष पौड्याल उलेज्या यानादीगु उगु ज्याइवलय् ज्येष्ठ नागरीकपिन्त हनेगु नाप बांलाःपिं

बचतकर्तायात हनेज्या याःगु खः। मुँज्याय् प्रदेश ३या सांसद शोभा शाक्य, अन्तर सहकारी कोषया नायः नेमवीर शाक्य, नेपाल सुनचाँदी ब्यवसायी महासंघया बरिष्ठ उपाध्यक्ष माणिकरत्न शाक्य व ललितपुर उद्योग वाणिज्य संघया अध्यक्ष

कृष्णलाल महर्जनपिन्सं भितुना न्वचु बियादीगु खः।

ज्याइवलय् संस्थाया नायः किरणभाइ बज्राचार्य प्रगति बिबरण व कोषाध्यक्ष प्रजाराज शाक्य आर्थिक प्रतिवेदन न्ह्यब्वयादीगु खः।

Q&J DOUBLE ROAD

**DOUBLE ROAD, KAPSEN, HAIDA
Brand या Radial टायर व
मोटरसाइकलया टायर नेपाःया बजारय्**

साय्मि ट्रेडिङ्ग कम्पनी

फोन : ०१-४२७९६०२, मोबाइल नं. : ९८५१०९२५५५, ९७४९०२७०८९, ईमेल : saymitradingco@gmail.com

सेमिनार वा कार्यक्रमया नितिं लञ्च बक्सया डोर टु डोर सर्भिस याय्गु नं व्यवस्था दु। नापं स्पेशल कुल्फी नं उपलब्ध दु।

